

ARBOGA KOMMUN

Strategisk och ekonomisk plan 2020-2022

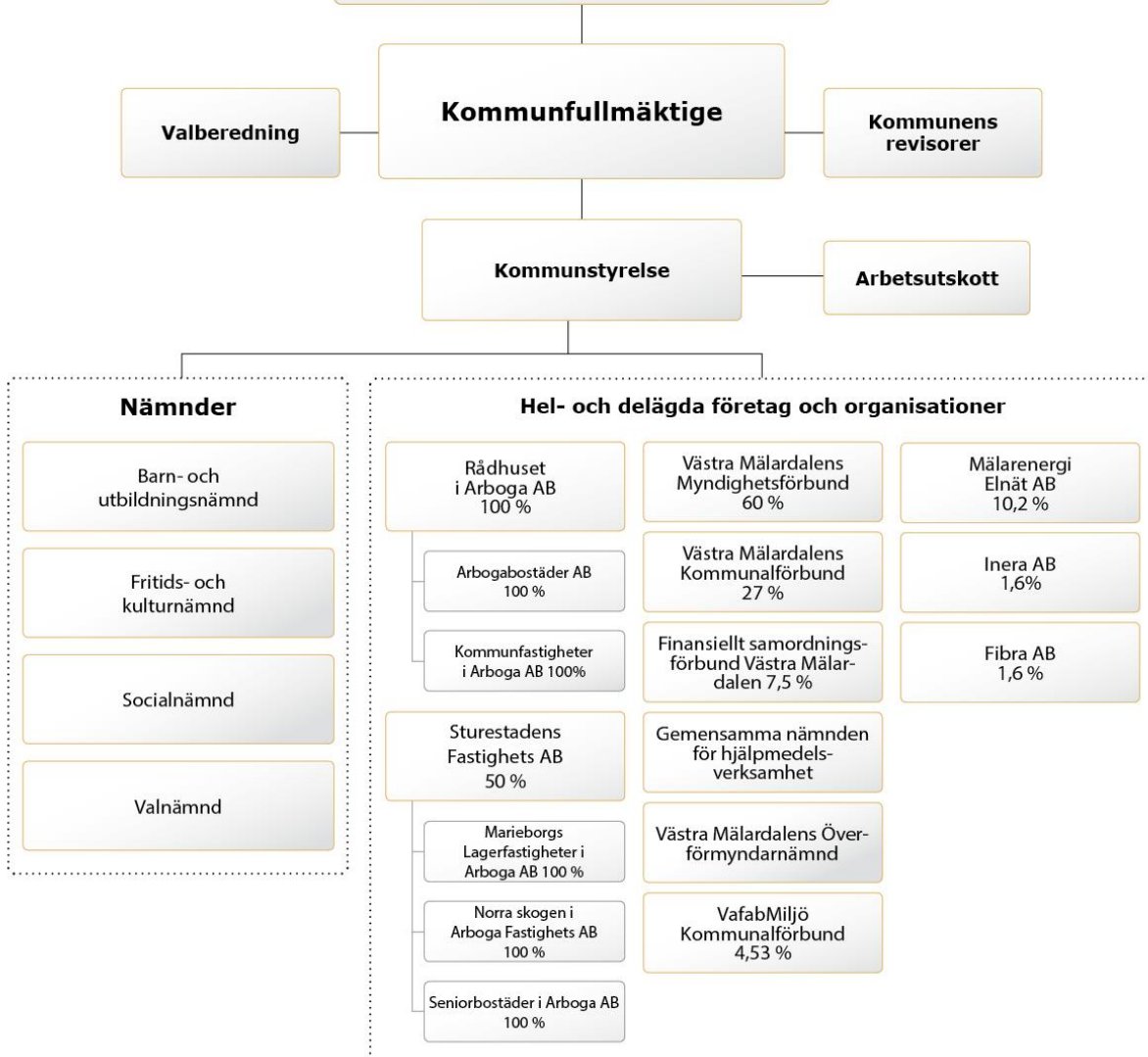
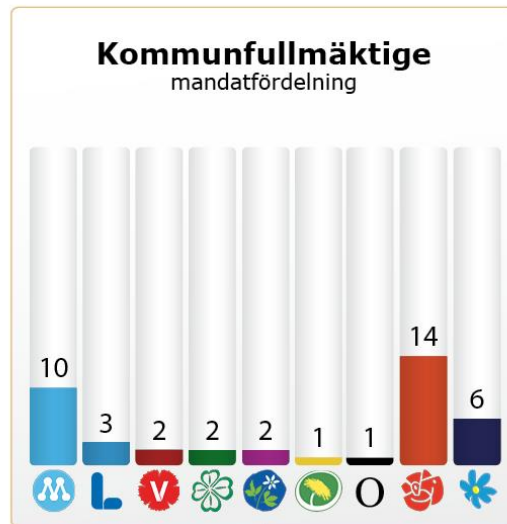
Antagen av kommunfullmäktige 2019-09-12 § 97

Reviderad av kommunfullmäktige 2019-11-28 § 140 (s.12,14,18,27,28, 29,30, 41)

Reviderad av kommunfullmäktige 2020-04-29 § 60 (s.12)

ORGANISATIONSÖVERSIKT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BESLUT I KOMMUNFULLMÄKTIGE	1
UTREDNINGSUPPDRAG ATT HANTERAS AV KOMMUNSTYRELSEN	2
VART GICK PENGARNA ÅR 2018	3
FEM ÅR I SAMMANDRAG	3
OMVÄRLDSANALYS	4
SÅ STYRS ARBOGA	6
VÄRDEGRUND	7
VISION 2030	8
Inspirerande livsmiljö	10
Inspirerande lärande och arbete.....	13
Inspirerande organisation.....	15
EKONOMISK ÖVERSIKT	17
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR, NÄMNDERNAS FÖRUTSÄTTNINGAR SAMT EKONOMISKA RAMAR	27
Driftredovisning	29
Investeringar	31
Investeringsramar per nämnd	32
Investeringsbehov i verksamhetslokaler ägda av Rådhuset i Arboga AB	33
Kommunfullmäktige, revision och valnämnd	34
Kommunstyrelse	36
Barn- och utbildningsnämnd.....	40
Fritids- och kulturnämnd.....	42
Socialnämnd... ..	44
KOMMUNÄGDA FÖRETAG OCH ORGANISATIONER	46
Kommunens åtaganden i företag och organisationer	47
Sturestadens Fastighets AB (koncern)	49
Rådhuset i Arboga AB (koncern)	50
Västra Mälardalens Kommunalförbund	51
Västra Mälardalens Myndighetsförbund.....	51
EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR	52
Resultaträkning	52
Kassaflödesanalys.....	53
Balansräkning.....	54
ORDLISTA OCH FÖRKLARINGAR	55

BESLUT I KOMMUNFULLMÄKTIGE

- Skattesatsen för år 2020 fastställs till 22,41 kronor, vilket är en oförändrad skattesats jämfört med år 2019.
- Kommunfullmäktiges antagna värdegrund, vision och mål gäller och mätningar antas. Målen lämnas vidare till styrelsen och nämnderna för beslut om egna mål som stödjer att kommunfullmäktiges mål uppnås. Styrelsen och nämnderna ska till kommunfullmäktige i november månad 2019 anmäla måldokument och budget för år 2020.
- Kommunstyrelsen bemyndigas att för finansiering av investeringar år 2020 uppta långfristiga lån. Total möjlig nyupplåning för år 2020 för kommunen uppgår till 47,9 mnkr.
- Kommunstyrelsen har under år 2020 rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2020.
- Pensionsåtaganden redovisas enligt fullfundsmodellen.
- Effektiviseringsuppdrag, utifrån standardkostnadsavvikelse alternativt procentsats, ges till nämnderna och styrelsen genom minskad ekonomisk ram år 2020
- Strategisk och ekonomisk plan för åren 2020-2022 antas.

UTREDNINGSUPPDRAG ATT HANTERAS AV KOMMUNSTYRELSEN

- Lokalförsörjningsplanen ska fördjupas med analyser på kort och lång sikt för att ge underlag till strategiska politiska beslut.
- Stärka styrning och ledning av Arboga kommun som helhet och koncern.

Uppdrag lämnade till kommunstyrelsen och kommunchef i strategisk och ekonomisk plan från tidigare år som fortfarande återstår:

- Se över planprocessen i syfte att få en snabbare process än jämfört med i dagsläget.
- Ta fram en dagvattenstrategi för Arboga kommun.
- Ta fram strategi och arbetssätt för att utveckla medborgardialogen vid större förändringar i den fysiska miljön.
- Utreda möjligheter till fler e-tjänster i kommunen.
- Implementera värdegrunden i hela organisationen samt göra den känd hos medborgarna.
- Initiera ett samarbete med andra aktörer i kommunen för att utveckla Arbogas stadskärna.
- Förvärva strategisk mark i enlighet med kommunens översiktsplan.
- Nulägesanalys och standardkostnader - analyser och åtgärder
- Samla budgeten för bidrag till museer och större evenemang till samma organisatoriska enhet.

VART GICK PENGARNA 2018?

FEM ÅR I SAMMANDRAG

Allmänt	2014	2015	2016	2017	2018
Antal invånare 31/12	13 631	13 858	13 903	13 934	14 138
Skattesats, totalt	32,74	32,74	33,39	33,29	33,29
Skattesats, kommunen*	21,86	21,86	22,51	22,41	22,41
Skattekraft i förhållande till riket, procent	91	89	89	88	90
Antal tillsvidareanställda	1 052	1 048	1 061	1 065	1 060
Ekonomi					
Årets resultat kommunen, mnkr	18,0	23,2	89,3	18,7	6,6
Årets resultat koncernen, mnkr	34,5	41,0	98,6	41,1	18,7
Verksamhetens nettokostnader, exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	696	717	788	814	844
Verksamhetens nettokostnader, tkr/invånare	51	52	57	58	60
Nämndernas budgetavvikelser, mnkr	-4	-4	40	5	-29
Verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, procent	99	101	94	98	101
Nettoinvesteringar, mnkr	49	46	95	87	44
Nettoinvesteringar, tkr/invånare	3,6	3,3	6,8	6,2	3,1
Balansomslutning, mnkr	1 168	1 237	1 362	1 391	1 426
Eget kapital, mnkr	197	221	310	329	335
Likviditet, mnkr	142,1	90,6	127,7	138,4	130,8
Långfristiga lån, mnkr	374	364	396	433	430
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser, procent	16,9	18,0	22,8	23,6	23,5
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före 1998, procent	47,1	45,4	46,3	46,3	44,5
Lönekostnader inklusive arvoden exklusive pålägg, mnkr	358	383	406	440	446

* År 2016 höjdes skattesatsen med 0,65 kronor. År 2017 sänktes skattesatsen med 0,10 kronor.

OMVÄRLDSANALYS

En omvärldsanalys syftar till att ta fram en bild över de möjligheter och utmaningar som kommunen möter i framtiden. Kommunens möjligheter att ge god service till medborgarna, att attrahera nya invånare och att ta kloka beslut är beroende av att ha en samlad bild av vad som händer runt omkring.

Att göra en omvärldsanalys handlar om att lyfta blicken och se utanför den egna organisationen. Analysen ska därför omfatta företaget och förändringar som organisationen i regel har svårt att påverka men som den måste förhålla sig till.

Enligt Sveriges kommuner och landsting, SKL, är omvärldsanalys en process där en organisation observerar omvärlden och framförallt dess förändringar för att bättre förstå förutsättningarna för den egna verksamheten idag och i framtiden. Organisationer som systematiskt gör detta har sett att det höjer deras handlingsberedskap, ökar utrymmet för dialog och skapar en gemensam grund för budgetprocessen.

Omvärldsbevakning genom att samla information om vad som händer i samhället sker kontinuerligt på olika sätt inom Arboga kommun. Arbetet med omvärldsspaningen tar avstamp i omvärldsbevakningen inom de områden som anses vara stora utmaningar för kommunen och som har påverkan på ekonomin och demokratin.

Nedan beskrivs den omvärldsspaning som aktualiserades och kompletterades under våren 2019

Beskrivning	Utmaning
Bostäder	
Befolkningsökning ställer krav på bostadsbyggande.	Att erbjuda olika former av tillgängliga, attraktiva och funktionella bostäder för alla.
Integration och arbetsmarknad	
Hög arbetslöshet bland ungdomar och utrikesfödda.	Att minska tiden till egen försörjning, få fler att komma i egen försörjning.
Utbildning	
Goda resultat i skolan och mer vuxenutbildning.	Att behålla de goda resultaten i grundskolan. Att behålla den höga andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning. Att erbjuda mer vuxenutbildning och ge alla en andra chans.
Behov av försörjningsstöd	
Personer som har etableringsersättning idag kan komma att söka försörjningsstöd i framtiden.	Att få nyanlända i arbete snabbt.
Andelen äldre ökar	
Befolkningsstrukturen ger ökade kostnader inom socialförvaltningen.	Att andelen äldre och behovet av insatser inom vård och omsorg ökar inom de närmste åren, vilket ger som följd att kostnaderna ökar.

Omvärldsspaning i Arboga

Under våren 2016 genomförde, med handledning från SKL, politiker och tjänstemän en omvärldsspaning för Arboga kommun. Syftet med omvärldsspaningen var att komma fram till vilka förändringar i omvärlden som påverkar Arboga kommuns möjligheter att uppnå visionen Arboga – plats för inspiration.

En långsiktig finansiell analys fram till år 2030 genomfördes under våren 2018 för att bedöma kommunens ekonomiska styrka de kommande åren.

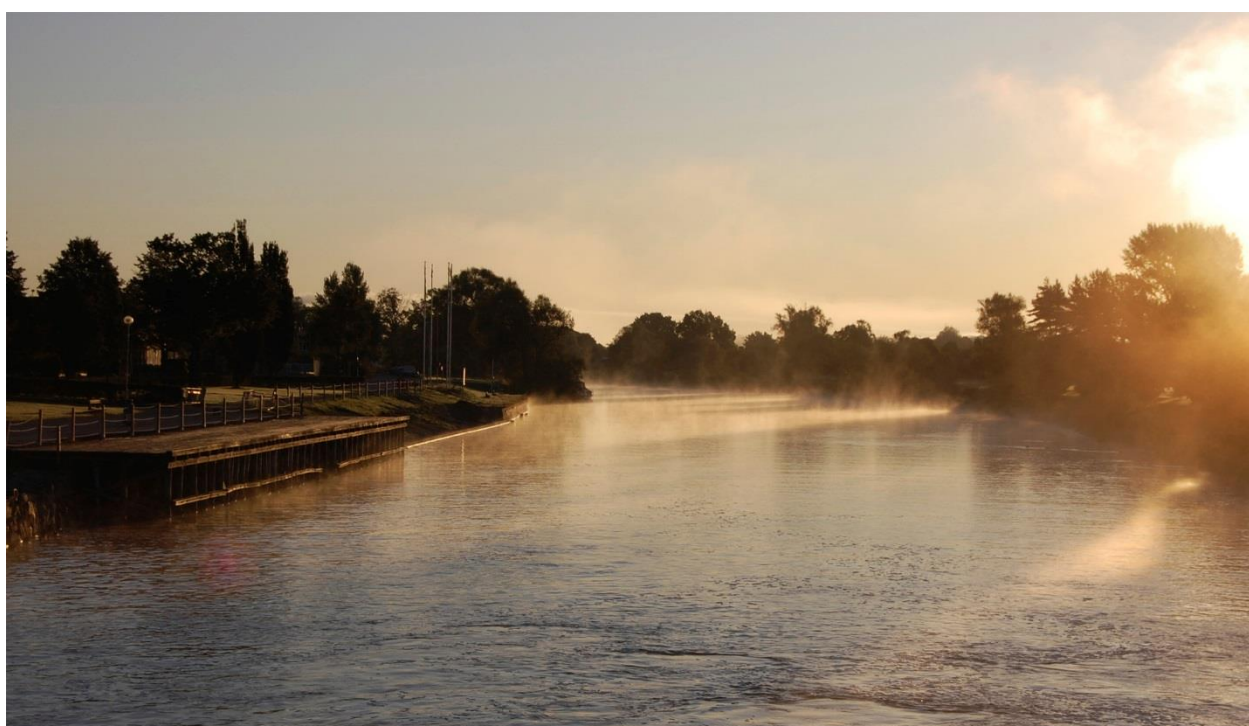
Under 2019 diskuterades omvärldsspaningen under vårens kommunledningsdagar. Syftet var att aktualisera frågan och uppdatera omvärldsspaningen.

Syftet med omvärldsspaningen är att identifiera viktiga utmaningar som på lite längre sikt kan vara av stor betydelse för att nå kommunens vision och övergripande mål.

Omvärldsspaningen indelades i fyra områden

- Spaning på befolkningen
- Spaning på kommunens verksamheter
- Spaning på näringslivet
- Spaning på kommunens förmåga att möta utmaningar.

Områden utanför kärnverksamheten	
Verksamhetsområden som inte tillhör kärnverksamheten behöver få utvecklas, de kan bidra till positiv tillväxt.	Att inte ställa kommunens verksamheter mot varandra vid besparingar.
Strategisk mark och planberedskap	
	Att det finns tillgänglig tomtmark för större etablering vad gäller handel och industri.
God dialog med företag	
Arboga kommun är högt rankad inom näringslivsklimatet	Att förbättra näringslivsklimatet. Att behålla och utveckla dialogen med alla företag.
Arboga attraktivt för företag	
	Att skapa möjligheter för nyföretagande och nyetableringar.
Kompetensförsörjning inom teknik	
Företag ska kunna hitta rätt sorts kompetens och Arbogabor ska kunna söka de jobb som finns.	Att anpassa utbildningsmöjligheterna till utvecklingen på arbetsmarknaden.
Stora investeringar och ökade kostnader	
Verksamheternas resultat och kommunens ekonomi i förhållande till framtidens nödvändiga investeringar.	Att klara av framtidens nödvändiga investeringar.
Kompetensförsörjning	
Yrken med brist på arbetskraft och stora pensionsavgångar.	Att behålla personal och rekrytera ny inom den kompetens kommunen behöver.
Låg status på offentliga yrken	
Ungdomar lockas inte av att arbeta i kommunal verksamhet.	Att locka ungdomar till att välja yrken inom kommunal verksamhet.
Digitalisering	
Effektivare arbetssätt och smartare tjänster	Att utveckla digitaliseringen genom ökad kommunal samverkan.
Samverkan	
Kommunen kommer inte att klara allt.	Att fördjupa samverkan mellan kommuner, civilsamhället och näringslivet.

SÅ STYRS ARBOGA

I Arboga sturs verksamheten med vision, värdegrund, inriktning, mätbara mål samt rambudget. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren. Inför år 2017 gjordes den senaste översynen av styrmodellen för att tydliggöra den röda tråden i modellen.

Rollfördelning

Politikerna i kommunfullmäktige, styrelsen och nämnderna beslutar om vad som ska göras och formulerar inriktning och mätbara mål för kommunens arbete. Kommunfullmäktige beslutar också om fördelning av ekonomiska resurser för att uppnå målen. Förvaltningarna beskriver sedan hur målen ska nås i sina verksamhetsplaner genom en förvaltningsstrategi med aktiviteter.

Uppföljning

Styrelsen och nämnderna ska vid varje sammanträde följa upp sin ekonomi, vilken ska rapporteras vidare till kommunstyrelsen med undantag för årets två första månader. Nämnderna ska, om ett underskott befaras, omprioritera inom sin driftram med hänsyn tagen till de verksamhetsmål som nämnden beslutat om samt kommunfullmäktiges övergripande mål.

I de fall nämnden även efter omprioritering inte kan undvika ett underskott, ska kommunstyrelsen omedelbart upplysas om nämndens ekonomiska situation samt ges en beskrivning av de verksamhetskonsekvenser som blir följden av att nämnden gör de åtgärder som krävs för att klara en ekonomi i balans.

Målen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen visar om målen nås och ska återföra erfarenheter och kunskap inför planeringen framåt. Analyser av måluppfyllelse i årsredovisningen sammanställs av kommunens utvecklingsgrupp, med representanter från samtliga förvaltningar, i en analysrapport. Omvärldsanalysen, som redovisas på föregående sidor, är ett medel för att veta hur verksamheten ska inriktas framåt.

Övriga styrdokument

Utöver kommunfullmäktiges mål och inriktningar finns ytterligare styrdokument, vilka uttrycker kommunfullmäktiges ambitioner inom ett antal sakfrågeområden. En ambition är att i den gemensamma styrmodellen samordna samtliga dokument där kommunfullmäktige beslutat om målsättningar.

Uppdrag

Kommunfullmäktige kan ge särskilda uppdrag till styrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen kan ge uppdrag till tjänstemannaorganisationen.

Styrmodellen presenteras på nästa sida.

VÄRDEGRUND

”Med ett professionellt förhållningssätt och en uthållig organisation erbjuder vi service och tjänster av hög kvalitet. Genom ett modigt medarbetarskap och innovativt tänkande förverkligas visionen, Arboga – Plats för inspiration”.

Den gemensamma värdegrunden för Arboga kommun har arbetats fram utifrån kommunens vision, inriktning och mål. Den bygger på de begrepp och grundläggande värderingar som kommunfullmäktige beslutat ska gälla för alla medarbetare i Arboga kommun.

Syftet med att ha en gemensam värdegrund är att skapa:

- Bättre styrbarhet; få organisationens alla delar att samverka på ett mer enhetligt sätt.
- Ökad effektivitet; kvalitet och produktivitet ökar när så många som möjligt tar ansvar och ser till att de resurser som finns används på bästa sätt.
- Stärkt identitet och legitimitet; identiteten i förhållande till medarbetarna stärks och verksamheten får ökad legitimitet utåt.

Värdegrunden kallas för **PUMI**. Bokstäverna står för Professionalism, Uthållighet, Mod och Innovation.

Professionellt förhållningsätt

I Arboga kommun har vi ett professionellt förhållningsätt. Det innebär ett gott bemötande där vi lyssnar, svarar och är tillgängliga för alla. Närvarande ledare främjar medarbetarnas engagemang och kompetens. När varje medarbetare gör ett bra jobb skapar vi tillsammans trygghet och hög kvalitet för dem vi är till för.

Uthållig organisation

Arboga kommun är en uthållig organisation som värnar om kommunens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Vi jobbar långsiktigt, följer beslut, riktlinjer och rutiner. En stabil organisation gör att vi klarar utmaningar och når framgång.

Modigt medarbetarskap

Arboga kommun präglas av det modiga medarbetarskapet där vi vågar prova nytt och vågar förändras. Vårt ledarskap motiverar till att göra ett bra jobb och skapar förutsättningar för medarbetarens och kommunens utveckling. Tillsammans bidrar vi till en kultur av stolthet och tillit.

Innovativt tänkande

Arboga kommun inspirerar till innovativt tänkande. Organisationen är öppen för förändring och nya idéer tas till vara. Vi uppmuntrar till delaktighet, kreativitet och utmanar invanda mönster. Det skapar mervärde och goda ambassadörer för Arboga kommun.

VISION 2030

Arboga – plats för inspiration

Arboga kommuns vision fram till år 2030 är *Arboga – plats för inspiration* vilket också är Arbogas varumärke.

Varumärket arbetades fram av en grupp representanter för näringslivet, kommunen och kultur- och föreningslivet under år 2007. Varumärkesarbetets syfte var att hitta en gemensam nämnare att samlas kring.

Strategiska områden

Visionen fylls med de strategiska områden och inriktningstexter som är viktigast för kommunen för att uppnå visionen. Genom dessa inriktningstexter förtydligas den politiska viljan. Inför år 2020 revideras antalet strategiska områden till tre.

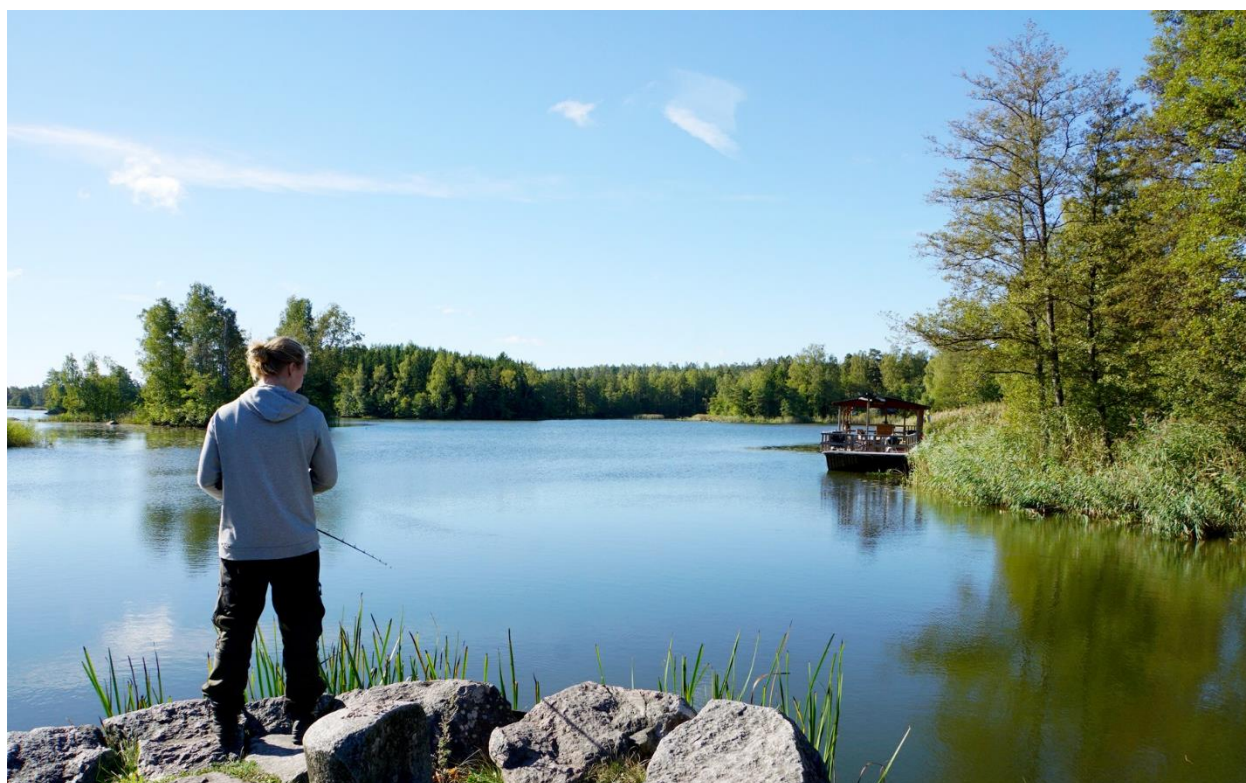
De strategiska områdena är:

- Inspirerande livsmiljö
- Inspirerande lärande och arbete
- Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål och mätningar

Inom de strategiska områdena finns 7 kommunövergripande mål och 18 mätningar för år 2020. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska nås. För att veta om kommunen är på rätt väg mäts de kommunövergripande målen genom ett antal mätningar. De kommunövergripande målen och nämndernas mål ska vara mätbara.

Nedan redovisas i sammandrag kommunfullmäktiges mål och mätningar för år 2020. I särskilt dokument finns definitioner samt motiveringar till varför de valda målen och mätningarna föreslås.

I de kommande avsnitten redovisas varje strategiskt område, inriktningstext samt mål och mätningar med målvärde.

Strategiska områden	Kommunfullmäktiges mål	Kommunfullmäktiges mätningar
Inspirerande livsmiljö	1. Arboga växer och utvecklas	<ul style="list-style-type: none"> Befolkningsutveckling Nybyggnation av bostäder Försäljningsindex
	2. Arboga är tryggt och inkluderande	<ul style="list-style-type: none"> Upplevd trygghet Anmälda våldsbrott Fritidsmöjligheter Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studerat Tillgång till bredbandsuppkoppling
	3. Arboga är klimatsmart	<ul style="list-style-type: none"> Energianvändning i kommunens fastigheter Ranking Sveriges bästa miljökommun
Inspirerande lärande och arbete	4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	<ul style="list-style-type: none"> Utbildningsmöjligheter Andel med slutbetyg inom 4 år gymnasiet
	5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	<ul style="list-style-type: none"> Arbetslöshet Lokalt företagsklimat Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik
Inspirerande organisation	6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> Hållbart medarbetarengagemang
	7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning	<ul style="list-style-type: none"> Resultat Soliditet

Värdegrunden PUMI

Kommunen består av många olika verksamheter som varje dag står inför uppgiften att leverera god service och kvalitet. Värdegrunden PUMI skapar ett gemensamt förhållningssätt och ska genomsyra kommunens alla verksamheter.

Med ett professionellt förhållningssätt och en uthållig organisation erbjuder vi service och tjänster av hög kvalitet. Genom ett modigt medarbetarskap och innovativt tänkande förverkligas visionen: Arboga – Plats för inspiration.

Under år 2019 implementeras värdegrunden i hela Arboga kommun. PUMI ska vara en kompass i det dagliga arbetet för alla medarbetare och politiker.

Strategiskt område: Inspirerande livsmiljö

I Arboga finns plats för inspiration, att utveckla idéer och tänka nya tankar. Målet är livskvalitet för alla. De unika miljöerna i Arboga kommun tas till vara. Stadskärnan och landsbygden är attraktiv och tillgänglig samt främjar handel och turism. Fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla. Det gör att Arboga är attraktivt att besöka och bosätta sig i.

Arboga är ett inkluderande, socialt hållbart och klimatsmart samhälle. Alla i Arboga har möjlighet till delaktighet och kan påverka kommunens verksamheter.

Det känns tryggt att bo och vistas i Arboga. Kommunen arbetar förebyggande mot brott genom att skapa trygga miljöer och stärka de sociala nätverken både på grupp- och individnivå.

Här finns många alternativ för boende som bidrar till god livskvalitet. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara med bredbandsuppkoppling för alla i hela kommunen.

Mål 1. Arboga växer och utvecklas

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**

Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer.

Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd.

Arboga ska ha en levande stadskärna både vad gäller utbud av handel, kultur och arrangemang. En välutvecklad och bärkraftig handel ger lokala arbetstillfällen och lockar boenden och turister.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
1:1 Befolkningsutveckling	13 903	13 934	14 138		13 908	13 984	14 074	14 188
1:2 Nybyggnation av bostäder	51	63	101		25	25	45	50
1:3 Försäljningsindex	78	78	80		81	81	81	81

1:1 Befolkningsutveckling

Befolkningsstatistik 31 december varje år.

1:2 Nybyggnation av bostäder

Nybyggnation av bostäder, egen mätning, VMMF, årligen.

1:3 Försäljningsindex

Handelns utredningsinstituts försäljningsindex för dagligvaror och sällanköpsvaror (faktiskt omsättning dividerad med försäljningsunderlag), årligen.

Mål 2. Arboga är tryggt och inkluderande

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**

Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Den upplevda tryggheten i kommunen är en viktig faktor för invånarna. Vad som upplevs som tryggt eller otryggt är subjektivt och kan bero på människors egna erfarenheter men också på rykten om platsen, dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. Säkerhet bedöms utefter konkreta fakta och fysiska åtgärder. Möjligheten till fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara med bredbandsuppkoppling för alla i hela kommunen.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
2:1 Upplevd trygghet	-	48	-	-	60	-	57	60
2:2 Anmällda våldsbrott	10	9,6	-	-	8,1	8,4	8,6	8,6
2:3 Fritidsmöjligheter	-	7,3	-	-	7,3	-	7,5	7,5
2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studerat	14	28	44	-	-	-	-	50
2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling	66,7	69,7	74,1	-	-	-	-	80

2:1 Upplevd trygghet

Trygghetsindex i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år.

2:2 Anmällda våldsbrott

Antal anmällda våldsbrott per 1000 invånare. SKL, öppna jämförelser "Trygghet och säkerhet", vartannat år.

2:3 Fritidsmöjligheter

Fråga A6:2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år.

2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera, (ny mätning 2020)

Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), SCB, årligen.

2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling, (ny mätning 2020)

Andelen av områdets hushåll (andel %) som har tillgång till bredband 100 megabit per sekund, Post- och telestyrelsen, PTS bredbanskartläggning, årligen, ny mätning 2020.

Mål 3. Arboga är klimatsmart

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**

Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Miljön ska skyddas vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Naturfrämmande ämnen ska inte förekomma i miljön och den biologiska mångfalden ska bevaras. Användningen av energi och material ska begränsas.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
3:1 Energianvändning i kommunens fastigheter								Målvärde= startvärde 2020 års utfall
3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun	171	207	119	153	-	-	-	< 101

3:1 Energianvändning i kommunens fastigheter

För år 2020 kommer det att finnas ett utfall av energianvändningen i kommunens fastigheter. Utfallet av mätningen blir årets mätvärde och underlag för beräkning av målvärdet för år 2021, *ny mätning 2020*.

3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun

Indexvärde, Aktuell Hållbarhet ranking av Sveriges miljöbästa kommun, årligen, *ny mätning 2020*.

Strategiskt område: Inspirerande lärande och arbete

Arbogas skolor är trygga och har kunskapsfokus som inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Utbildningsverksamheten håller hög kvalitet och samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger goda kunskaper och bra förutsättningar för högre studier eller arbete efter avslutad utbildning.

Arboga uppmuntrar till företagande och entreprenörskap som bidrar till att näringslivet växer. Etableringsområden och god tillgång till arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag. Arbogas infrastruktur utvecklas med fokus på kollektivtrafik och bra pendlingsmöjligheter.

Tillsammans med civilsamhället och det lokala näringslivet finns goda förutsättningar för integration på arbetsmarknaden.

Mål 4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**

Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Vårt samhälle står i ständig förändring och utifrån dess framtida behov av kompetenser så behöver perspektivet vara ett livslångt lärande. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
4:1 Utbildningsmöjligheter	-	66	-	-	66	-	66	66
4:2 Andel med slutbetyg inom 4 år gymnasiet	59,6	64,2	75,5	-	-	-	-	78

4:1 Utbildningsmöjligheter

Betygsindex om hur medborgarna upplever tillgången till utbildningsmöjligheter, fråga A2:1-2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år.

4:2 Andel med slutbetyg inom 4 år gymnasiet, ny mätning

Antalet elever som börjar på gymnasiet i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan med examen inom 4 år, SCB, årligen, *ny mätning 2020*.

Mål 5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**

Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Att få fler Arbogabor i arbete är inte bara viktigt för att kunna finansiera välfärden, det är också viktigt för individen. Arbogas geografiska läge tillsammans med lättillgänglig och flexibel pendling till andra orter utvidgar arbetsmarknaden för boende i Arboga och ger bättre möjligheter till jobb.

Ett gott näringslivsklimat utgör en viktig utvecklingsfaktor för kommuner och regioner. Förutsättningar för och möjligheter att starta och driva företag har betydelse för tillväxt och sysselsättning.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
5:1 Arbetslöshet			7,7 %					7 %
5:2 Lokalt företagsklimat	3,51	3,40	3,39		3,5	3,3	3,5	3,5
5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik	-	5,1	-		5,6	-	5,6	5,6

5:1 Arbetslöshet

Antalet personer inskrivna på Arbetsförmedlingen i relation till den totala arbetskraften 18 – 64 år (andel %), oktober månad, årligen, *ny mätning 2020*.

5:2 Lokalt företagsklimat

Sammanfattande betyg från Arboga kommun avseende näringslivsklimatet, Svensk Näringslivs enkätundersökning "Lokalt företagsklimat", årligen.

5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafiken

Nöjd Region Index i SCB:s medborgarundersökning, index mäts på en skala 1-10. Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tåg och båt eller färja. Mäts vartannat år.

Strategiskt område: Inspirerande organisation

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas, tar stort eget ansvar och där egna initiativ uppmuntras. God arbetsmiljö, kompetensutveckling och gott ledarskap är förutsättningar för en inspirerande organisation.

Kommunens organisation är effektiv, tillgänglig och tydlig. Den fortsatta digitaliseringen av kommunens verksamheter bidrar till hög service och kvalitet på tjänsterna. Genom fördjupad samverkan i Västra Mälardalen, inom Region Västmanland och nationellt skapas bättre förutsättningar för alla.

Kommunen har en god ekonomisk hushållning. Det innebär att ekonomin är i balans, såväl på kort som lång sikt och att kommunens resurser alltid används på bästa sätt.

Mål 6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**
Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Att kunna attrahera rätt medarbetare är en av de viktigaste frågorna för arbetsgivare idag. Det är inte bara lön och förmåner som gör att anställda trivs och gör ett bra arbete. Att kunna erbjuda en kultur med tydliga värderingar, en bra arbetsmiljö och möjlighet till utveckling är faktorer som också påverkar.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
6:1 Hållbart medarbetar-engagemang	-	84	-		78	-	84	84

6:1 Hållbart medarbetarengagemang

Totalindex för Hållbart medarbetarengagemang (HME) är en sammanvägning av tre delområden, motivation, ledarskap och styrning. Nationell jämförelse SKL, vartannat år.

Mål 7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**
Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och att hushålla över tiden. Det innebär en avvägning mellan ekonomi och verksamhet på kort respektive lång sikt. Om det under ett år förbrukas mer medel än vad kommunen erhåller, innebär det att kommande år eller generationer får betala för denna överkonsumtion.

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet. Verksamhetsmålen syftar till att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget mot medborgarna tydligt.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen.

Kommunfullmäktige beslutade under år 2013 att målet "Arboga kommun har en god ekonomisk hushållning" och de nedanstående mätningarna ska gälla som riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
7:1 Resultat	11,8 %	2,4 %	0,82 %		1 %	1 %	1 %	1 %
7:2 Soliditet	22,8 %	23,6 %	23,5 %		19,5 %	21,6 %	24,6 %	23,2 %

7:1 Resultat

Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Egen mätning i samband med bokslutet, årligen.

7:2 Soliditet

Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper. Egen mätning i samband med bokslutet, årligen.

EKONOMISK ÖVERSIKT

OMVÄRLD

Globalt

Utsikterna för den internationella ekonomin ser svaga ut för 2019. Den globala tillväxten väntas sjunka 2019 och 2020 och prognosen för 2019 visar på den lägsta globala BNP-tillväxten sedan 2009. Framförallt är det utvecklingen i Europa och Kina som bedöms bidra till detta, vilket sänker utsikterna för svensk exportmarknad.

Handelskriget mellan USA och Kina har trappats upp ytterligare under maj 2019. USA beslutade den 10 maj om att införa högre tullar på kinesiska varor och Kina beslutade därefter om högre tullar på USA-varor från och med 1 juni.

I Europa har det en längre tid funnits en oro kring hur Brexit, Storbritanniens utträde ur EU, kommer påverka ekonomin i medlemsländerna. Senareläggningen av utträdesdatumet innebär nu en lägre risk för "hård Brexit" men fortsatt råder stor osäkerhet.

Sverige

Den svenska konjunkturen försvagas i år och BNP-tillväxten bedöms falla till 1,4 procent per år både 2019 och 2020, att jämföras med 2,4 procent 2018. Reporäntan ligger kvar oförändrad på -0,25 procent och Riksbanken gör bedömningen att en höjning sker först i slutet av 2019 eller i början av 2020. Inflationen i Sverige ligger nära målet på 2 procent och enligt Riksbanken är förutsättningarna goda för att inflationen ska ligga kvar på samma nivå de kommande åren. Den senaste tidens utfall tyder dock på att inflationstrycket är svagare än väntat och tillsammans med lägre inflation i omvärlden kan den komma att bli något lägre. Direktionen har beslutat att Riksbanken ska köpa statsobligationer under perioden 201907 - 202012 till ett nominellt belopp om 45 miljarder kronor. Riksbanken skriver i sin penningpolitiska rapport i april att den expansiva penningpolitiken understryker att Riksbanken värnar inflationsmålet som nominellt ankare för pris- och lönebildningen.

De senaste åren har sysselsättningen ökat starkt i Sverige. Även om uppgången nu bromsar in så kvarstår högkonjunkturen på arbetsmarknaden, med en måttlig löneutveckling. Konjunkturinstitutets barometer i april månad 2019 visar på ett betydligt starkare stämningläge i den svenska ekonomin än normalt. Det är främst tillverkningsindustrin som visar på ett mycket starkt läge. Bygg- och anläggningsverksamhet samt detaljhandeln visar på ett

starkt läge medan tjänstesektorn ligger lägre än normalt. Hushållen ser mer optimistiskt på sin egen ekonomi i april än tidigare under året men har en klart mer pessimistisk syn på den svenska ekonomin än normalt.

Kommunsektorn

Kommunernas resultat år 2018 blev 14 mdkr, motsvarande 2,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet är strax över 2 procent, tumregeln för god ekonomisk hushållning i kommunsektorn, och 10 mdkr sämre än 2017. Endast 38 procent av kommunerna hade 2018 ett resultat på minst 2 procent av skatter och bidrag. 24 procent av alla kommuner redovisade ett negativt resultat och inte sedan 2008 har denna andel varit så hög.

Enligt SKL:s ekonomirapport i maj 2019 bromsade skatteunderlagets faktiska ökningstakt in ganska kraftigt under 2018. Under 2019 avtar ökningstakten ytterligare och den reala ökningen 2020 beräknas dyka till den lägsta sedan 2009. Åren därefter förväntas ökning ske i en svag men jämn takt till 2022, då ökningstakten antas ta mer fart.

Lägre skatteunderlag innebär lägre intäkter samtidigt som demografin visar på att behoven kommer att öka kraftigt. För att klara detta innebär det att kostnadsutvecklingen måste dämpas framöver, bland annat genom betydande effektiviseringar i kommunsektorn. Stora utmaningar framöver är till exempel kompetensförsörjning och investeringsbehov. Andelen av arbetskraften som är i arbetsför ålder ökar betydligt långsammare än det demografiska trycket, vilket innebär konkurrens om arbetskraften. Kommunerna måste fortsätta utvecklas till att bli attraktiva arbetsgivare för att kunna rekrytera och säkra sin kompetensförsörjning.

Den demografiska utvecklingen, med ökning av både unga och äldre samtidigt, innebär att investeringsbehoven i form av nya förskolor, grundskolor och vård- och omsorgsboenden ökar kraftigt. Utöver detta så är en stor del av de investeringar som gjordes på 1960- och -70-talen nu uttjänta och behöver ersättas.

Arboga

Under våren 2018 redovisades en långsiktig ekonomisk analys fram till år 2030 för Arboga kommun. Analysen visade att med de planerade investeringarna behöver kommunen effektivisera sin verksamhet för att kunna upprätthålla en god service till medborgarna även i framtiden.

Arboga kommun har som finansiellt mål att uppnå ett

resultat som uppgår till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Ett resultat som är betydligt högre än så behövs för att möta utmaningarna kommande år.

En stor utmaning i närtid är att kommunens verksamheter prognosticerar ett underskott på minus 25,9 mnkr för 2019 i Prognos 1. Det är socialnämndens verksamheter som har de stora underskotten. Barn och utbildning prognosticerar minus 1 mnkr, Teknisk verksamhet prognosticerar ett överskott med 3,9 mnkr och fritid och kultur förväntas ha en ekonomi i balans. I dagsläget är det finansiering av kommunens verksamhet, som visar på ett överskott jämfört med budget, som bidrar till att underskottet på totalen kan begränsas.

Enligt lokalförsörjningsplanen för åren 2019-2024 är behoven av verksamhetsanpassningar i lokaler stora inom kommunen, ett investeringsbehov på cirka 756 mnkr de kommande sex åren. Kommunen bör ta höjd för de ökade hyreskostnader dessa investeringar medför och för att möta dessa hyresökningar påbörjades år 2017 en hyrespott med 14 mnkr. Under de kommande åren måste avsättning till denna pott prioriteras för att möjliggöra investeringar enligt lokalförsörjningsplanen och år 2020 läggs ytterligare 7,41 mnkr in i potten.

Även kommunens behov av investeringar i infrastruktur ökar. Reinvesteringar behövs i till exempel va-ledningar. Kommunen exploaterar också områden för bland annat bostäder vilket innebär behov av investeringar i gator och vägar samt va-ledningar.

Arbetslösheten i Arboga kommun ligger på 8,3 procentenheter i juni 2019, 1,6 procentenheter över rikssnittet. De största utmaningarna finns i grupperna utrikesfödda samt lågutbildade. Flera projekt i kommunens regi har startats för att få nyanlända i arbete.

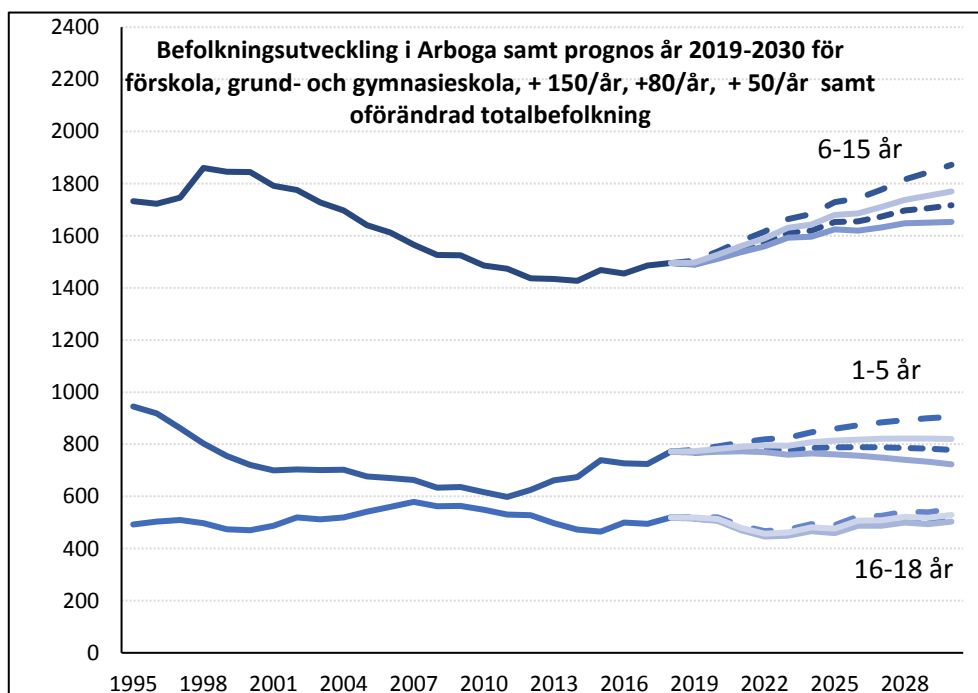
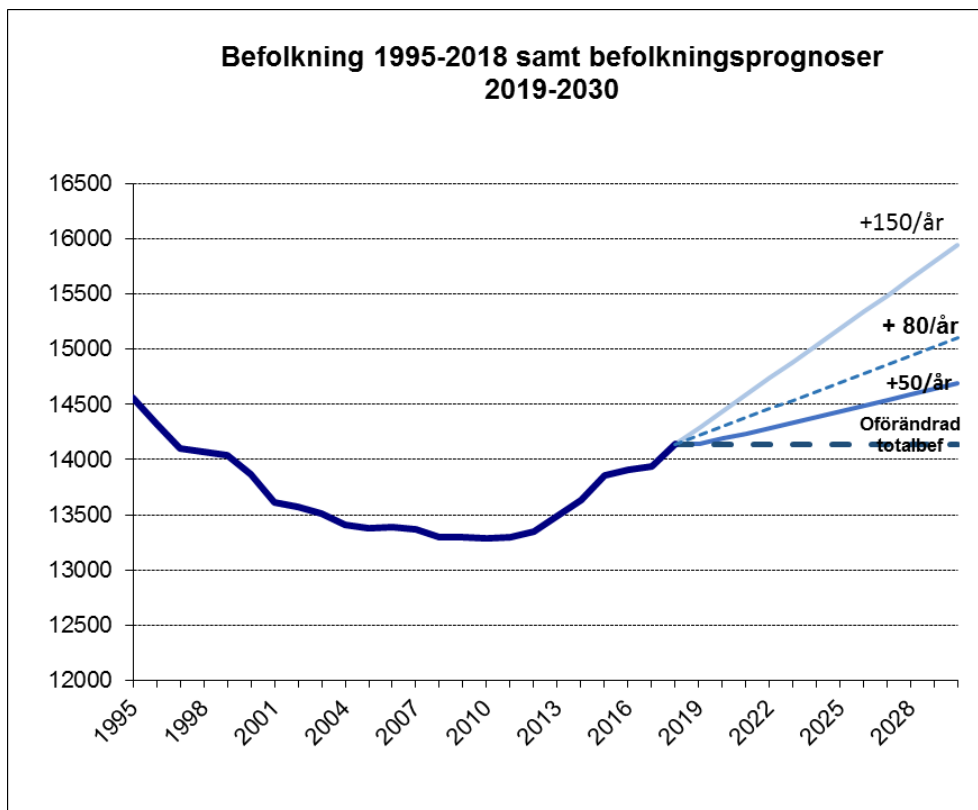
Befolkningen i Arboga minskade med 10 invånare det första kvartalet 2019.

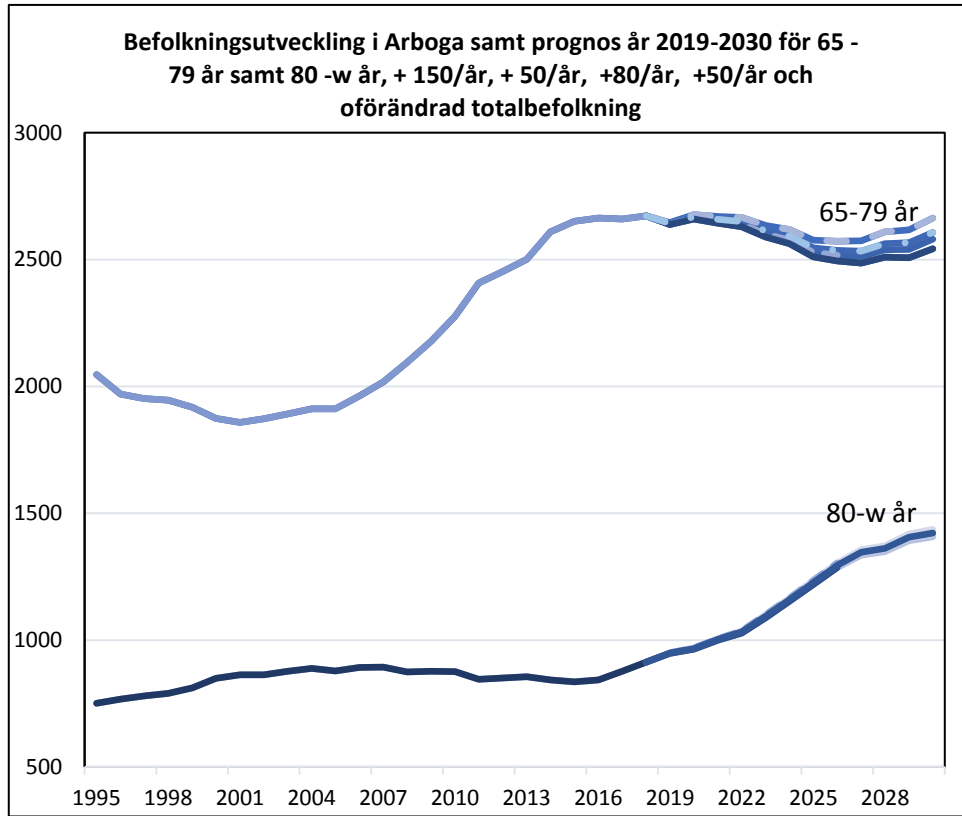
Befolkningsstrukturen kännetecknas av större andel i åldersgrupperna 45 år och äldre än jämfört med både länet och riket. Befolkningsprognoser fram till år 2030 pekar på en kraftig ökning inom åldersgruppen 80 år och äldre.

Även åldersgruppen 6-15 år ökar med början år 2018. Som huvudalternativ för nämndernas beräkningar ska, enligt kommunstyrelsens beslut, plus 50 invånare/år användas.

Nedan redovisas befolkningsutvecklingen åren 1995-2018 samt prognos fram till år 2030.

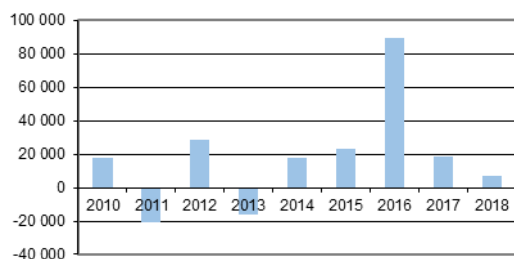

Resultat

Arboga kommun har som långsiktigt mål att budgetera ett resultat uppgående till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Resultatutveckling (tkr)

Årets resultat för Arboga kommun är budgeterat till 8,4 mnkr. Det motsvarar cirka 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Totalt för kommunen prognostiseras i prognos 1 ett negativt resultat för 2019 på minus 1,8 mnkr, vilket innebär en negativ avvikelse jämfört med budget på minus 10,2 mnkr. Styrelsen och nämnderna prognostiserar sammantaget en budgetavvikelse på minus 25,9 mnkr där Kommunstyrelsens tekniska verksamhet prognostiserar plus 3,9 mnkr, Barn- och utbildningsnämnden minus 1,0 mnkr och socialnämnden minus 28,7 mnkr. Finansieringen av kommunens verksamheter prognostiserar plus 15,7 mnkr i avvikelse. Tekniska verksamhetens positiva avvikelse avser realisationsvinster av försäljningar, bland annat för försäljning av tomter.

För år 2020 uppgår det budgeterade resultatet till 9,9 mnkr, vilket motsvarar cirka 1,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För åren 2021–2022 budgeteras ett resultat, vilket motsvarar 1,0 procent. Om utfallet i prognosen 2019 blir verklighet behövs resultatkraven skärpas efterföljande år för att det finansiella målet ska uppnås.

Verksamhetens nettokostnader

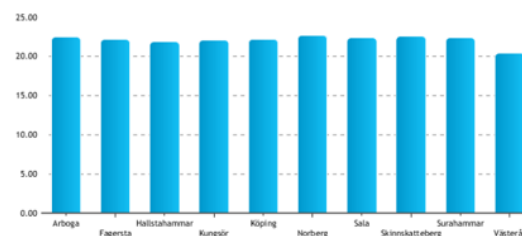
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning visar hur stor andel av skatteintäkterna som tas i anspråk för den löpande verksamheten. År 2018 uppgick verksamhetens nettokostnad till 101,5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

År 2019 uppgår den budgeterade verksamhetens nettokostnad andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning till 99,2 procent. För åren 2020 till 2022 budgeteras nettokostnaden för verksamheten i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning till 99,6 procent per år.

Skatter, generella statsbidrag, utjämning samt avgifter

År 2016 höjdes skattesatsen i Arboga kommun med 0,65 procent till 22,51 procent för att år 2017 sänkas med 0,10 procent och uppgår sedan dess till 22,41 procent. I jämförelse med kommunerna i Regionen är det endast två kommuner som har högre skattesats än Arboga år 2019, Norbergs kommun med 22,66 procent samt Skinnskattebergs kommun med 22,51 procent. Lägst skattesats i Regionen har Västerås med 20,36 procent. Örebro och Eskilstuna har skattesatser på 21,35 respektive 22,02 procent. Landstingsskatten i Region Västmanland är år 2019 10,88 procent, vilket innebär en total kommunalskatt för Arbogaborna på 33,29 procent år 2019.

Skattesats till kommun i länet (%), 2019

Källa: SCB

Under budgetåret erhåller kommunen preliminära skatteintäkter samt en slutavräkning för föregående års skatteintäkter. Till årets skatteintäkter läggs även en prognos för slutavräkningen för budgetåret. SKL och andra bedömare gör regelbundet prognoser för skatteintäkter och skatteutjämning.

Budget för år 2020 samt flerårsplanen för åren 2021–2022 är baserad på SKL:s prognos i maj månad 2019. Nedan framgår olika bedömningar av skatteunderlagsutvecklingen.

Skatteunderlagets utveckling 2018-2022

	Procentuell förändring					
	2018	2019	2020	2021	2022	2018–2022
SKL maj	3,6	3,0	3,1	3,1	3,7	17,5
Reg apr	3,9	3,1	3,2	3,5	3,8	18,8
ESV mar	3,6	3,3	3,5	3,1	3,1	17,8
SKL feb	3,6	2,9	2,9	3,8	4,0	18,5

De av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för 2018 och 2019, som ligger till grund för preliminär utbetalning av kommunal- och regionskatt 2019, är 1,040 respektive 1,039. Den i statsbudgeten beslutade ytterligare höjningen av grundavdragen för personer som fyllt 65 år har inte påverkat uppräkningsfaktorn för 2019.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Arboga kommuns egna skattekraft uppgår till 89 procent av rikets skattekraft (100 procent) för år 2019. I inkomstutjämnningen sker en utjämnning mellan kommunerna, vilket innebär att de kommuner som har en skattekraft över 115 procent delar med sig till de kommuner som ligger under 100 procent. Samtliga kommuner är garanterade 115 procent av medelskattekraften, vilket innebär att staten skjuter till mellanskillnaden. Staten har ett utgiftstak och när det uppnåtts kompenseras inte kommunerna fullt ut till 115 procent av medelskattekraften.

Kostnadsutjämnningen är en interkommunal utjämnning utan statliga bidrag. Syftet är att kommuner med ofördelaktig struktur ska kompenseras av kommuner med fördelaktig struktur. Systemet omfattar kommunernas struktur avseende barnomsorg, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, byggstruktur, lönekostnader samt kollektivtrafik.

Regeringen beslutade i november 2016 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av kostnadsutjämnningssystemet för kommuner och landsting. Översynen skulle överväga om det nuvarande systemet i tillräcklig grad fångar upp större samhällsförändringar och med anledning av detta eventuellt föreslå förändringar i de delmodeller som finns, nya delmodeller eller om delmodeller ska utgå. I uppdraget ingick också att analysera möjligheterna att förenkla utjämnningen.

I oktober 2018 lämnades betänkandet till regeringen (Lite mer lika, SOU 2018:74). För många kommuner och landsting innebär förslaget stora förändringar. Sammantaget ökar omfördelningen med ett par miljarder kronor. Förändringarna föreslås genomföras år 2020, vilket ställer krav på en snabb beredning i Regeringskansliet.

Genom regleringsbidraget reglerar staten bland annat huvudmannaskapsförändringar enligt den så kallade finansieringsprincipen. Från detta anslag minskas det belopp som utgår för att garantera alla kommuner 115 procent av medelskattekraften.

Från och med år 2004 finns ett interkommunalt utjämnningssystem för kommunernas kostnader enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och LASS (Lagen om assistansersättning). Systemet avser att utjämna kostnader kommunerna emellan utifrån insatser med mera inom verksamheten. År 2019 betalar kommunen 6,8 mnkr (4,5 mnkr år 2018) för LSS-utjämnningen medan den preliminära avgiften för åren 2020-2022 uppgår till 6,5 mnkr per år.

Från och med år 2008 tillgodoräknas kommunerna en fastighetsavgift som för år 2019 uppgår till 26,5 mnkr och för åren 2020-2022 preliminärt uppgår till 26,8 mnkr per år. De årliga intäktsförändringarna beror av förändringar i taxeringsvärdena på bostäderna inom kommunen samt ändrade gränsvärden för avgiftsuttaget.

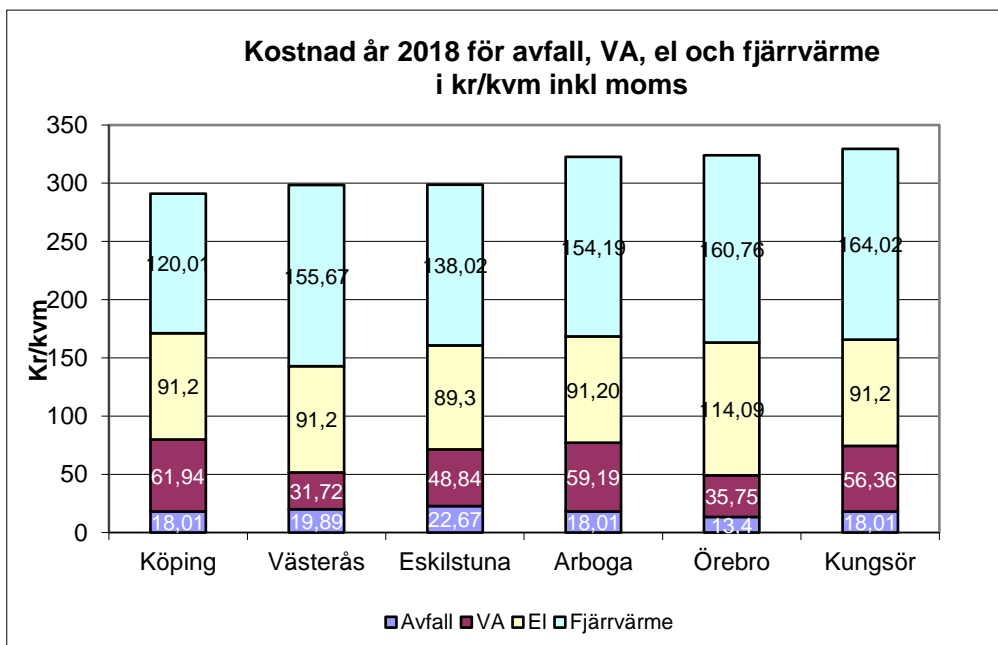
Avgörande för beräkning av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning är antalet invånare den 1 november året före budgetåret. Antalet invånare i Arboga var 1 november 2018 14 121. Befolkningen i Arboga kommun förväntas öka med 50 invånare per år.

Beräkningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning för 2020 har baserats på att befolkningen i Arboga kommun 1 november 2019 är 14 171 invånare. Befolkningen 2019-03-31 uppgick till 14 128. För åren 2021 och 2022 baseras beräkningen på 14 221 respektive 14 271 invånare.

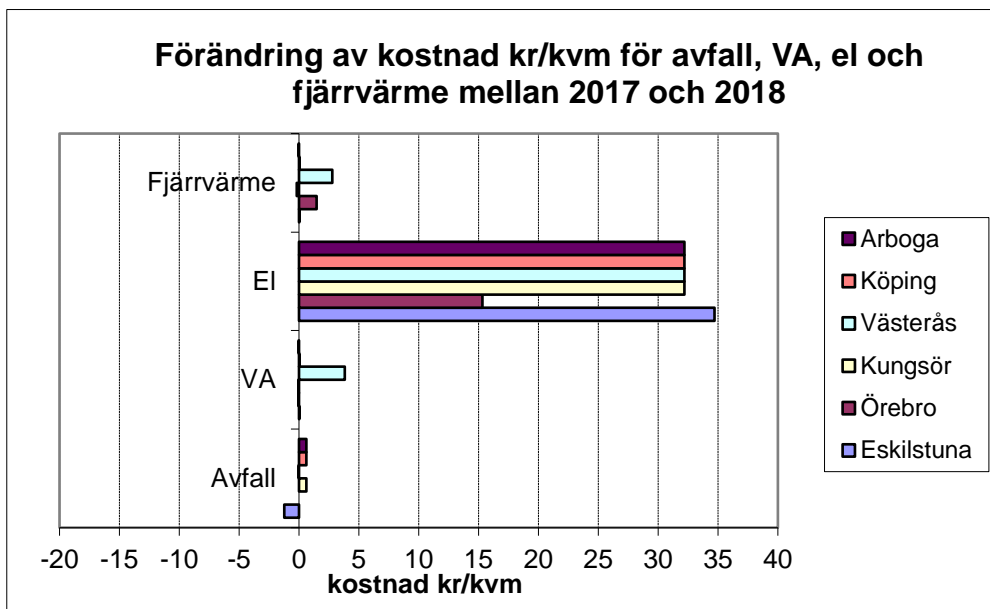
Avgifter

Värme, vatten och avlopp, el och renhållning tillhör de nödvändiga nyttigheterna i alla bostadshus. Kostnaden för dem utgör i genomsnitt drygt en tredjedel av den totala boendekostnaden för flerbostadshus.

Den största utgiftsposten svarar uppvärmningen för. En jämförelse med några kommuner i regionen visar att det är skillnader i taxenivåerna för flerbostadshus mellan kommunerna.

Källa: Nils Holgerssonrapporten - En avgiftsstudie för 2018, 2018-10-16

Källa: Nils Holgerssonrapporten - En avgiftsstudie för 2018, 2018-10-16

Finansnetto

Finansnettot, finansiella intäkter reducerat med finansiella kostnader, uppgår år 2020 till 14,4 mnkr (13,5 mnkr år 2018). För åren 2021 och 2022 uppgår finansnettot till 14,4 mnkr.

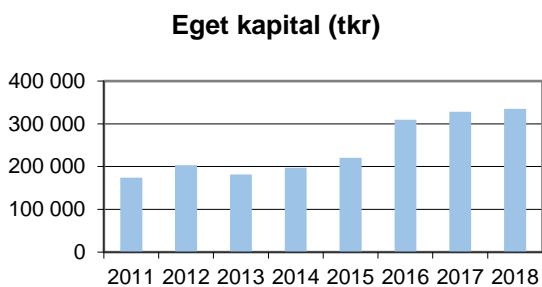
De finansiella intäkterna består år 2020 till största delen av ränta på utlämnade lån till fastighetsbolagen (8,6 mnkr), lån till Mälarenergi Elnät AB (6,1 mnkr) samt lån till Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB (1,8 mnkr). En utdelning på 2,0 mnkr från Sturestadens Fastighets AB och borgensavgifter på 2,5 mnkr har budgeterats samtliga år i planperioden 2020-2022.

De finansiella kostnaderna år 2020 avser, förutom ränta på pensionsskulden, räntekostnader för upptagna lån, 4,2 mnkr. Kommunens genomsnittliga låneränta uppgick till 0,81 procent år 2018. I april 2019 uppgår genomsnittsräntan till 0,82 procent.

Eget kapital

När Arboga kommun övergick till fullfundsmodell för redovisning av pensionsåtaganden år 2010 reducerades det egna kapitalet motsvarande den tidigare ansvarsförbindelsen, vilken uppgick till 347,9 mnkr inklusive särskild löneskatt. Vid utgången av år 2018 uppgick det egna kapitalet till 335,2 mnkr. Om prognos 1 för år 2019 blir verklighet minskar det egna kapitalet med -1,8 mnkr till 333,4 mnkr.

Utvecklingen av kommunens egna kapital framgår av nedanstående diagram.

Investeringar

De kommande åren finns stora behov av investeringar, både inom kommunen och i de kommunala bolagen. År 2020 planeras för investeringar i kommunen på 107,2 mnkr. För år 2020 finns ett utrymme för skattefinansierade investeringar på 19 mnkr. De planerade skattefinansierade investeringarna år 2020 uppgår till 59,4 mnkr. Vissa investeringar kan lånefinansieras. För år 2020 uppgår de totala lånefinansierade investeringarna till cirka 47,9 mnkr, varav investeringar för exploatering uppgår till 21,8 mnkr, va-investeringar till 16,1 mnkr samt markförvärv 10 mnkr.

Utrymmet för skattefinansierade investeringar åren 2021-2022 uppgår till 17,8 mnkr respektive 18,9 mnkr.

Investeringsplanen för skattefinansierade investeringar uppgår till 47,0 mnkr år 2021 samt till 43,5 mnkr år 2022. Önskemålen är betydligt högre samtliga år.

Likviditet och lån

Vid utgången av år 2018 uppgick koncernens likviditet till 130,8 mnkr. Per 2019-04-30 har kommunen en likviditet på 93,9 mnkr. Om investeringsplanen blir verklighet kommer nyupplåning att bli nödvändig under perioden. Kommunens checkkreditlöfte uppgår till 50 mnkr. Checkkrediten är avsedd att användas vid tillfälliga likviditetsproblem.

Kommunens totala låneskuld uppgick 2019-04-30 till 398,8 mnkr. Nyupplåning på 32,1 mnkr görs under år 2019. Under de kommande åren, 2020-2022, har beräknats en nyupplåning på totalt 114,3 mnkr. Arboga kommun har tidigare varit internbank för Rådhuskoncernen men under år 2018 har beslutats att Rådhuskoncernen ska upplåna i egen regi.

Samtliga av kommunens lån amorteras fortlöpande.

Soliditet

Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga ekonomiska styrka och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Soliditeten bör långsiktigt öka eller vara oförändrad.

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgick vid utgången av år 2018 till 23,5 procent (23,6 procent år 2017). Jämfört med genomsnittet i riket har Arboga kommun en god soliditet. Prognosen för år 2019 uppgår till 23,2 procent.

Vid utgången av år 2020 bedöms soliditeten uppgå till 23,2 procent. Vid utgången av åren 2021 och 2022 beräknas soliditeten uppgå till 23,2 procent samt till 23,5 procent.

Kommunens soliditet exklusive fullfondsredovisning av pensioner uppgår vid utgången av år 2018 till 44,5 procent (46,3 procent år 2017). Prognosen för år 2019 uppgår till 43,2 procent. Vid utgången av år 2020 beräknas soliditeten uppgå till 42,0 procent. Vid utgången av åren 2020 och 2021 beräknas soliditeten uppgå till 41,1 procent samt 40,3 procent.

Ju högre soliditet desto större andel av tillgångarna har finansierats med egna medel.

Vid en bedömning av soliditetens utveckling är det viktigt att analysera orsakerna till förändringen. Soliditetens utveckling påverkas dels av utvecklingen av det egna kapitalet och dels av tillgångarnas förändring.

Nedan redovisas soliditetsutvecklingen för åren 2013-2018.

Soliditetsutveckling (procent)						
År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före år 1998	53	47	45	46	46	45
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	18	17	18	23	24	24

Borgen

Kommunens borgensåtaganden uppgick till 458,9 mnkr vid utgången av år 2018.

Av de totala borgensåtagandena uppgick borgen till delägda bolag/organisationer till 457,8 mnkr, vilket utgör 99,8 procent av de totala borgensåtagandena. Övriga borgensåtaganden uppgår till 1,1 mnkr och består av borgen för förlustansvar egna hem, 0,1 mnkr, samt borgen till Arboga golfklubb, 1,0 mnkr. Kommunen har inte åtaganden för så kallade fallskärmsavtal.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomi och förutsättningar påverkas av många olika faktorer. Nedan beskrivs effekten av några av dessa.

Känslighetsanalys	
Faktorer	Effekt mnkr
Löneökning 1 procent	+ 5,7
Prisförändring 1 procent	+/- 3,9
Försörjningsstöd, ökning 1 procent	+ 0,2
Förändring skattesats 0,50 kr	+/- 14,7
Befolkningsförändring 100 invånare	+/- 5,4

Finansiell profil för Arboga kommun

Hösten 2018 deltog Arboga kommun, tillsammans med ytterligare fyra kommuner i länet, i en jämförelse av finansiella nyckeltal som utfördes av Kommunforskning i Västsverige (Kfi).

Syftet med jämförelsen är att analysera var Arboga kommun befinner sig finansiellt i jämförelse med de övriga nio kommunerna i Västmanland. En jämförelse har även gjorts med rikets samtliga kommuner.

Profilen innehåller jämförelser utifrån fyra finansiella perspektiv och åtta nyckeltal. Nyckeltalen speglar kommunernas finansiella status. De fyra perspektiven är långsiktig betalningsberedskap eller kapacitet, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Profilen har omfattat åren 2008-2017. Nedan redovisas de senaste tre åren, 2015-2017. De nyckeltal som använts är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de senaste tre åren samt skattefinansieringsgrad av investeringar.

Arbogas profil för år 2017 visade att kommunen poängmässigt låg under snittet i länet för tre av fyra perspektiv. Det var kontroll över det finansiella resultatet, riskförhållande och långsiktig handlingsberedskap. Det övriga perspektivet, kortsiktig handlingsberedskap, låg på genomsnittet. Förklaringen till ovanstående utveckling var att poängen försvagades för budgetföljsamhet och skattesats under perioden. Däremot förbättrades poängen för finansiella nettotillgångar.

Övriga fem nyckeltal förblev poängmässigt oförändrade under perioden.

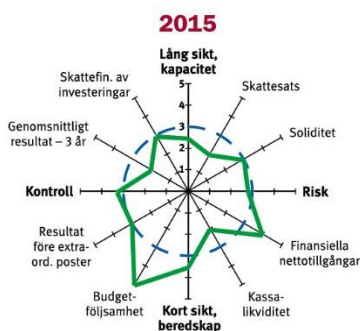
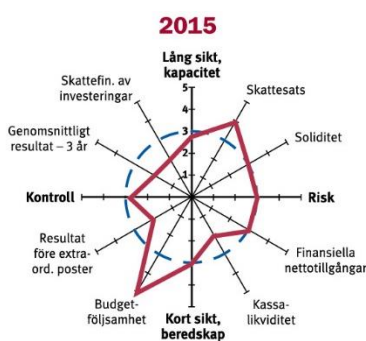
Arbogas finansiella utveckling har under den studerade treårsperioden resulterat i en något försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Arboga vid utgången av år 2017 ett marginellt svagare finansiellt utgångsläge i förhållande till år 2015.

Arboga har ett tillfredställande finansiellt läge. Resultatnivån bör dock förbättras till runt 2-3 procent i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. Detta kommer också stärka kommunens balansräkning och ge utrymme för att skattefinansiera framtida investeringar och på så sätt slippa en alltför ökad skuldsättning. Då kommer framtida generationer inte tvingas finansiera vad tidigare generationer har konsumerat, utan kan få använda sina skatteintäkter fullt ut för egen konsumtion.

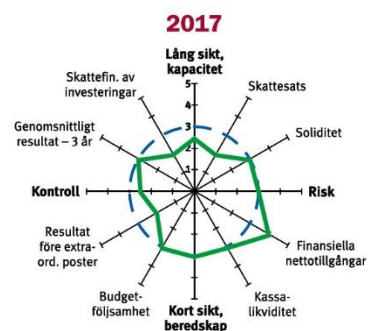
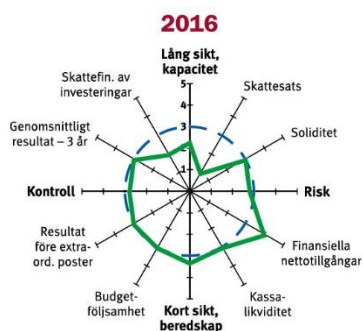
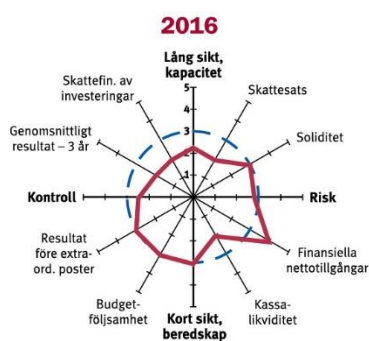
Det är av största vikt att kommunen, om man har möjlighet, stärker sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa. Generellt i Sverige ökar befolkningen i de yngre åldersgrupperna, vilket ställer krav på fler förskolor, skolor och bostäder. Antalet äldre ökar också, vilket leder till stora investeringsbehov inom äldreomsorgen. Det finns dessutom för de flesta kommuner stora investeringsbehov inom verksamhet och annan infrastruktur.

En uppdaterad finansiell profil utifrån 2018 års bokslut är klar under hösten 2019.

Arboga (Rött) jämför med Västmanland

Arboga (Grönt) jämfört med riket

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR, NÄMNDERNAS FÖRUTSÄTTNINGAR, RESURSFÖRDELNINGSMODELL OCH EKONOMISKA RAMAR

Nämnderna och styrelsen ska uppnå sina och kommunfullmäktiges mål. Detta ska ske inom tilldelad budgetram. De ekonomiska ramarna består av 2019 års budgetram samt av kommunfullmäktige beslutade ramförändringar för 2020 års budget respektive 2021 och 2022 års planer. Budget respektive planer är uppräknade med nedanstående index och befolkningsprognos.

Ekonomiska förutsättningar			
Procent	2020	2021	2022
Lönekompensation *	3,2	3,2	3,3
Priskompensation (KPIF) *	1,9	1,8	2,0
Vägt index (lön72%, pris 28%)	2,8	2,8	2,9
Intern ränta kommunen *	1,5	1,5	1,5
Intern ränta VA	1,0	1,4	1,5
Antal invånare	14 171	14 221	14 271

Som stöd till resursfördelning har använts en ny resursfördelningsmodell som arbetats fram av PwC. Som bas för budget år 2020 används nämndernas rambudget (netto) 2019 och sedan tilldelas resurser för:

- Lön- och priskompensation
- Volymkompensation
- Tidigare tagna politiska beslut
- Riktade effektiviseringskrav baserat på verksamheternas nettokostnadsavvikelse eller procent
- Politiska prioriteringar

Vid 2020 års ingång finns årets hela löne- och priskompensation utfördelad i driframarna, vilket innebär att ingen budgetjustering sker under året i samband med lönerrevision som tidigare år. Utlagd lönekompensation kan dock komma att justeras i samband med delårsbokslutet om utfallet avviker från SKL's bedömning på 3,2 procent. För löne- och priskompensationen använder resursfördelningsmodellen index, se ovan i tabell, samt nämndernas andel av lön respektive pris med 2018 års utfall som bas.

Socialnämnden samt Barn- och utbildningsnämnden kompenseras år 2020 för förändrad

volym utifrån befolkningsprognosen. Modellen ger även stöd i att sätta effektiviseringskrav baserat på verksamheternas nettokostnadsavvikelse gentemot standardkostnad.

För år 2020 bedöms lönekostnaderna öka med 3,2 procent (utifrån SKL's bedömning), inkluderat ökat PO-pålägg med en procentenhet. Kompensation för lön ges för uppskattad andel av rambudget (netto) för personalkostnader och tjänster med mera. För åren 2021 och 2022 baseras beräkningarna på 3,2 procent respektive 3,3 procent.

Prisökningen för år 2020 har uppräknats med 1,9 procent vilket är utifrån SKL:s bedömning av KPIF-utvecklingen (KPIF avser konsumentprisindex med fast ränta). Kommunfastigheter i Arboga AB höjer lokalhyran för kommunens verksamhetsfastigheter med 1,3 % år 2020, finansieras av lokalpotten. Ingen hyresökning avseende Arbogabostäder AB lokaler år 2020. I priskompensationen ingår kompensation för befintliga lokaler och interna kostnader.

Tidigare tagna politiska beslut påverkar ramarna, bland annat kompenseras nämnderna för PC på bordet samt så kompenseras valnämnden vid valår.

Riktade effektiviseringskrav påverkar nämndernas ramar för 2020 års budget. Effektiviseringskravet för Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens verksamheter baseras på verksamheternas nettokostnadsavvikelse gentemot standardkostnad. Kommunstyrelsen, inklusive teknisk verksamhet, samt Fritids- och kulturnämnden har ett procentuellt krav på effektivisering (2 respektive 3 procent).

Politiska prioriteringar görs utöver beslutade principer i resursfördelningsmodellen. I budget 2020 prioriteras kompensation till Socialnämnden motsvarande nämndens effektiviseringskrav utifrån standardkostnadsavvikelse, vilket innebär att inget riktat effektiviseringskrav ges till Socialnämnden år 2020 utöver kravet på att få en budget i balans.

Kompensation för löne- och prisökning, volymer, tidigare fattade beslut, riktade effektiviseringskrav samt politiska prioriteringar finns för budget år 2020 utfördelat i nämndernas ramar vid årets ingång. För år 2021 och 2022 ligger detta kvar som ofördelat på finansverksamheten.

Centralt finns medel avsatta för kommande hyresökningar avseende nya lokaler eller omfattande ombyggnationer. År 2020 förstärks denna pott med ytterligare 7,41 mnkr till de redan 13,9 mnkr som är avsatta sedan tidigare. Centralt ligger även medel för förändrade kapitalkostnader och internränta, vilka fördelas till styrelsen och nämnderna när underlag finns.

För intern försäljning inom kommunen gäller att en viktning av löneindex och index för externa kostnader och intäkter ska utgöra underlag för höjning av de interna posterna. En överenskommelse måste ske mellan parterna senast den sista februari året innan budgetåret.

Skriftliga avtal ska upprättas. Budgeten för styrelsen och nämnderna år 2020 ska finnas inrapporterad i ekonomisystemet senast 2020-01-31.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning baseras på SKL's beräkningsmodell, men med Arboga kommuns egna befolkningsprognos.

Planeringsförutsättningarna kommer sannolikt att ändras för de två sista åren i flerårsplanen, varför dessa planeringsramar är ytterst preliminära.

Driftredovisning

Den politiska prioriteringen och övriga förändringar av kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndernas ramar för år 2020 framgår av nedanstående tabell. Basen för ram 2020 är driftramarna för 2019. Ram 2019 kommer justeras med fördelning av resurser för ökad kostnad Office 365 och förändrade kapitalkostnader. Kommunfastigheter i Arboga AB lokalkostnadsökning 1,3% finansieras av lokalpotten, ca 1 mnkr. Fördelningen är inte gjort i nedanstående tabell.

DRIFTREDOVISNING	RAM 2019	Prisuppräknig exkl hyresökning Rådhuskoncernen.	Löneuppräknig lönekostnader medarbetare, tjänster mfl.	Volym	Effektivisering	Politisk prioritering, tidigare fattade beslut	RAM 2020
Belopp i tkr							
Kommunfullmäktige och kommunstyrelse inkl. Teknisk verksamhet	120 361	689	1 935	0	-1 678	1 359	122 666
<i>Kommunfullmäktige</i>	2 103	6	36	0	-63	0	2 082
<i>Revision & Valnämnd</i>	983	3	26	0	0	-200	812
<i>Överförmynderi</i>	1 495	0	0	0	0	75	1 570
<i>Kommunstyrelse</i>	45 776	268	1 014	0	-1 063	179	46 174
<i>Avgifter till VMKF</i>	15 283	0	0	0	0	1 299	16 582
<i>Avgifter till VMMF</i>	4 902	0	0	0	0	0	4 902
<i>Teknisk verksamhet</i>	49 819	412	859	0	-552	6	50 544
Barn- och utbildningsnämnd	336 699	843	8 199	-91	-3 629 *	79	342 100
Fritid- och kulturnämnd	41 848	187	526	0	-1 255	25	41 331
Socialnämnd	304 701	848	7 526	262	-3 996	4 042	313 383
SUMMA NÄMNDER	803 609	2 567	18 186	171	-10 558	5 505	819 480

* Reviderad av kommunfullmäktige 2019-11-28 § 140, 4,59 mnkr tas ur lokalpotten. Revideringen påverkar kommande tabeller.

Driftramar per nämnd

DRIFTRAMAR PER NÄMND	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2019	2020	2021	2022
Kommunfullmäktige och kommunstyrelse inkl. teknisk förvaltning	120 361	122 666	122 666	122 666
<i>Kommunfullmäktige inkl. Revision & Valnämnd</i>	3 086	2 894	2 894	2 894
<i>Kommunstyrelse</i>	67 456	69 228	69 228	69 228
<i>Teknisk förvaltning</i>	49 819	50 544	50 544	50 544
Barn- och utbildningsnämnden	336 699	342 100	342 100	342 100
Fritids- och kulturnämnden	41 848	41 332	41 332	41 332
Socialnämnden	304 701	313 383	313 383	313 383
SUMMA NÄMNDER	803 609	819 480	819 480	819 480
Effektivisering			-13 830	-27 700
KF/KS anslag för oförutsett	1 550	1 550	1 550	1 550
Ofördelad lön-och priskompensation lön, arvode, varor och tjänster samt befintliga lokaler.			22 575	46 970
Ofördelad volymkompensation			4 405	9 165
Central ofördelad pott	380	410	410	410
Hyrespott för nya/ombyggda lokaler	13 910	22 320	22 320	22 320
Ofördelade medel - hyresökningar Rådhuskoncernen för eftersatt underhåll*		1 200	1 200	1 200
Ofördelat finansverksamheten	1 625	3 355	4 570	6 075
Ofördelat budget 2019	3 900	3 900	3 900	3 900
Ofördelat utrymme – till politiska prioriteringar, äskanden från förbunden mm, tillkommande hyreskostnader, övriga ändrade ek. förutsättningar**			5 510	12 100
Pensionskostnader och arbetsgivaravgifter	-1 900	3 200	1 140	1 180
Nettokostnad Torvet	11 455	11 455	11 455	11 455
Förändring kapitalkostnader	-3 833	700	1 835	3 835
Justering finansiella kostnader i nämndernas ramar	-50	-50	-50	-50
SUMMA TOTALT	830 646	867 520	886 470	911 890
Intern ränta	-5 110	-7 700	-8 970	-10 140
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	825 536	859 820	877 500	901 750
Varav avskrivningar	21 843	23 200	23 000	23 900

* Beslut avseende år 2020 - 1,2 mnkr (Kommunfastigheter i Arboga)

**För 2020 är dessa utfördelad som politiska prioriteringar till bland annat ökad hyrespott, äskande förbunden, 1,2 mnkr till KFIA (underhåll), Socialnämnden. För 2021–2022 är dessa medel ännu ej fördelade.

Investeringar

En investering definieras som ett inköp som är avsett att innehas stadigvarande i kommunen och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år samt överstiger ett prisbasbelopp exklusive moms (46 500 kr år 2019). Förutom ovanstående definitioner av en investering finns det från år 2014 två olika synsätt som styr om inköpet är att betrakta som en investering, prestandahöjande synsätt och komponentsynsätt. För mer detaljer om investeringar se "Redovisnings- och budgetprinciper för investeringar".

Investeringsramar

Styrelsen och nämnderna tilldelas en årlig investeringsram. En prioritering sker av styrelsen och nämnderna av de investeringar som anses mest angelägna. Styrelsen och nämnderna ansvarar för att investeringsramen inte överskrids. Om akut behov av en investering uppstår förutsätts en omprioritering ske inom styrelsens eller nämndens investeringsram.

För större och/eller strategiska investeringar beslutar kommunfullmäktige om specifikt anslag. Dessa större/strategiska investeringar ska hållas inom den av kommunfullmäktige beslutade ramen under maximalt en femårsperiod. Förskjutningar mellan åren kan ske och uppföljning ska ske vid prognostillfällen och i samband med kompletteringsbudget.

Kompletteringsbudget, för investeringar som inte slutförts inom kalenderåret, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisning. Kompletteringsbudget medges

endast för de investeringar som inte hunnit slutföras under det aktuella kalenderåret.

För samtliga investeringar med bedömd investeringsutgift över 1,0 mnkr ska lyftplan lämnas till kommunstyrelseförvaltningen, ekonomienheten, för planering av likviditeten.

Uppföljning av större/strategiska investeringar, som kommunfullmäktige beslutat om, åter-rapporteras till kommunfullmäktige så snart ett investeringsprojekt tagits i bruk. I övrigt sker uppföljning av pågående investeringsprojekt i samband med prognoser samt i november månad i samband med den månatliga prognosen som redovisas till kommunstyrelsen.

Investeringsplanen från och med år 2021 kan komma att omprövas senare.

De kommande åren finns stora behov av investeringar, både inom kommunen och i de kommunala bolagen. År 2020 planeras för investeringar i kommunen på 107,2 mnkr. För år 2020 finns ett utrymme för skattefinansierade investeringar på 19 mnkr. De planerade skattefinansierade investeringarna år 2020 uppgår till 59,4 mnkr. Vissa investeringar kan lånefinansieras. För år 2020 uppgår de totala lånefinansierade investeringarna till cirka 47,9 mnkr, varav investeringar för exploatering uppgår till 21,8 mnkr, va-investeringar till 16,1 mnkr samt markförvärv 10 mnkr.

Nedan redovisas ramen för skattefinansierade investeringar, det vill säga det som kan finansieras med eget kapital.

Investeringsutrymme						
Belopp i mnkr	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Avskrivningar	21 843	23 785	23 653	24 504	24 500	24 500
Resultat	8 325	9 877	8 815	9 055	9 200	9 350
Amorteringar upptagna lån	-14 000	-13 700	- 13 700	- 13 700	- 13 700	- 13 700
Amortering nyupplåning	-	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Utrymme	16 168	18 962	17 768	18 859	19 000	19 150

Investeringsramar per nämnd

För investeringar i Rådhuset i Arboga AB avseende verksamhetslokaler hänvisas till Lokalförsörjningsplan år 2019-2024.

Investeringsplan 2019-2024	Budget inkl. kompl. budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i tkr	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunfullmäktige, markförväv	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Kommunstyrelse	2 642	800	1 000	1 000	1 000	1 000
Teknisk verksamhet	114 405	90 450	72 350	54 300	59 500	64 000
- Varav skattefinansierade	24 989	46 450	34 100	33 750	27 500	22 600
-Varav Herrgårdsbron,	23 816	0	0	0	0	0
- Varav VA, lånefinansierat	14 700	16 100	12 250	10 550	10 000	32 400
- Varav exploatering, lånefinansierat	46 900	21 800	22 000	6 000	18 000	5 000
- Varav köksinventarier skattefinansierat		2 100				
- Varav fiber skattefinansierat	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Barn- och utbildningsnämnd	1 000	3 800	1 100	1 000	1 000	1 000
Fritid- och kulturnämnd	3 215	750	1 500	2 300	1 550	950
Socialnämnd	1 154	1 450	5 300	1 400	400	250
SUMMA TOTALT	132 416	107 250	91 250	70 000	73 450	77 200
- Varav skattefinansierade	37 000	59 350	47 000	43 450	35 450	29 800
- Varav va-verksamhet, lånefinansiering	14 700	16 100	12 250	10 550	10 000	32 400
-Varav exploatering, lånefinansiering	46 900	21 800	22 000	6 000	18 000	5 000
-Varav markförväv, lånefinansiering	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
-Varav Herrgårdsbron,	23 816	0	0	0	0	0
Utrymme för skattefinansierade investeringar	16 168	18 962	17 768	18 859	19 000	19 150
Skillnad utrymme-plan	-20 832	-40 388	-29 232	-24 591	-16 450	-10 650

Investeringsbehov i verksamhetslokaler ägda av Rådhuset i Arboga AB

För att få en helhetsbild över kommunkoncernens investeringar redovisas nedan de verksamhetslokalprojekt som finns prioriterade de kommande åren med totalbelopp för respektive år. I lokalförsörjningsplanen finns ytterligare projekt prioriterade av nämnderna.

Investeringarna sker i fastighetsbolagen. För att möta ökade hyreskostnader i kommunens verksamheter i samband med nybyggnation och verksamhetsanpassningar av lokaler har en hyresökningsspott skapats år 2017 i kommunen. För år 2020 avsätts ytterligare 13 mnkr och för åren 2021 och framåt behöver ytterligare avsättningar göras. Övriga driftskostnader i form av exempelvis ökade

personalkostnader finns inte med i beräkningarna. I Strategisk och ekonomisk plan åren 2019-2021 uppgick de prioriterade lokalinvesteringarna till cirka 739 mnkr. En uppföljning av de prioriterade lokalinvesteringarna har gjorts efter att mer detaljerade kalkyler uppräts och investeringsnivån har nu utökats till 756 mnkr fram till år 2025.

INVESTERINGSBEHOV	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMMA
Belopp i miljoner kr										
Fasanens förskola, modul	2,5									2,5
Nicolai kulturhus, ventilation	6,1	0,6								6,7
Vasagymnasiet, kök	3,2	6,6								9,8
Ny förskola, Marknaden	0,5	27,0	53,0	5,4						85,9
Gäddgårdsskolan, ny skola						0,7	49,0	140,0	115	305,0
Nybyholmsskolan, ytskikt,				7,6						7,6
Norrgårdens förskola, ny avdelning + utemiljö		9,8								9,8
Nytt vård- och omsorgsboende	0,6	49,4	121,0	129,2						300,2
Ny gruppboende för yngre, LSS			14,25	14,25						28,5
SUMMA										
INVESTERINGSBEHOV	12,9	93,4	188,25	156,45		0,7	49	140	115	756,0

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

Kommunfullmäktige

Beslutanderätten i kommuner utövas av folkvalda församlingar. Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet. Fullmäktige tillsätter de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt särskilda författningar och för verksamheten i övrigt.

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhets eller annars av större vikt för kommunen som mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, skattesats och andra viktiga ekonomiska frågor.

Partistöd utbetalas till de partier som fått mandat och tagit plats i fullmäktige. Partistödet består av ett grundstöd samt ett mandatstöd. Grundstödet är lika för samtliga partier som är representerade i fullmäktige. Mandatstödet utges per mandat i fullmäktige. Mandatstöd utgår till bemannad plats i fullmäktige. Med bemannad plats avses att länsstyrelsen utsett en person som besätter mandatet. För år 2020 uppgår grundstödet till 32 014 kr, vilket är oförändrat jämfört med år 2018 och 2019. Mandatstödet sänktes från 11 486 kronor år 2018 till 10 000 kronor för år 2019.

Mandatstödet ökar med 1,9 procent enligt SKL:s förslagna KPIF till 10 190 kr år 2020. Partistödet betalas ut i sin helhet den första veckan i januari det år det avser. Under valår betalas partistöd ut vid två tillfällen, i januari och i oktober. Partier, som fått partistöd, ska redovisa till kommunfullmäktige hur stödet använts.

Revision

De förtroendevalda revisorerna är kommunfullmäktiges kontrollorgan. De granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Valnämnd

Valnämnden ansvarar för administrationen av allmänna val, val till EU-parlamentet samt folkomröstningar. Nästa val, allmänna valet, infaller under år 2022.

Budget och plan

I budgeten för år 2020 har den totala driframen för kommunfullmäktige inklusive revision och valnämnd minskat med totalt 192 tkr jämfört med år 2019.

Av totalt 192 tkr är pris- och löneuppräknings i avser 42 tkr kommunfullmäktige, 28 tkr revision och 1 tkr valnämnden.

Effektivisering motsvarande 3 procent av 2019 års budgetram motsvarar 63 tkr.

År 2019 är det val till EU- parlamentet. År 2020 minskas valnämndens budget med 200 tkr.

Investeringsbudget 10 000 tkr avser strategiska markförvärv.

I tabellerna nedan redovisas drift- och investeringsbudget för åren 2019 och 2020 samt ekonomisk plan för drift åren 2021 och 2022. Planen för investeringar avser åren 2021-2024.

KOMMUNFULLMÄKTIGE, REVISION & VALNÄMND	Ram 2019	Pris- och löneuppräknings	Politisk prio	Effektivisering 3 %	Ram 2020
Belopp i tkr					
Driftbudget	3 086	71	-200	-63	2 894
-Varav kommunfullmäktige	2 103	42	0	-63	2 082
-Varav valnämnd	217	1	-200	0	18
-Varav revision	766	28	0	0	794

KOMMUNFULLMÄKTIGE, REVISION & VALNÄMND	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belopp i tkr						
Driftbudget	3 086	2 894	2 894	2 894		-
-Varav kommunfullmäktige	2 103	2 082	2 082	2 082		
-Varav valnämnd	217	18	18	18		
-Varav revision	766	797	797	797		
Investeringsbudget	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Markförvärv	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande samordning av kommunens verksamheter. Styrelsen ska även se till att nämnderna och de kommunala företagen fullgör sina uppdrag i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Verksamheterna som rör kansli, personal, ekonomi, övergripande samhällsplanering, kommunikation och information, lokaler, marknadsföring, näringsliv och turism. Sedan 1 januari 2019 ingår även de tekniska verksamheterna i kommunstyrelsens uppdrag. De tekniska verksamheterna innefattar kommunens gator, parker, skogar och mark, vatten- och avloppsverksamhet samt den fysiska planeringen som består av att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser. Ansvaret för kommunens markinnehav och exploateringsärenden, trafikfrågor, natur- och kulturmiljövårdsfrågor samt kommunens kart- och mättningsverksamhet, kostverksamhet och lokalvård ingår också i de tekniska verksamheterna.

Utmaningar åren 2020 – 2022

Enligt befolkningsprognosen kommer Arbogas befolkning fortsätta att öka. Samtidigt sker en demografisk förändring, befolkningen i Sverige utgörs i allt högre grad av äldre. Förändringen i Arboga går fortare än riket i övrigt. Totalt sett kommer det bli ett större antal äldre människor än tidigare som kan komma att behöva samhälleliga insatser. En åldrande befolkningsstruktur ställer krav på bostadsbyggande och utveckling av befintligt bostadsbestånd. Samtidigt är unga familjer en viktig målgrupp för tillväxt och för en fortsatt positiv befolkningsutveckling de kommande åren är det viktigt att Arboga upplevs som en attraktiv och positiv kommun att bo i och att antalet bostäder ökar.

Befolkningsökningen och den demografiska förändringen ställer stora krav på kommunen med fler bostäder och ökad kommunal service. När resurserna är begränsade ställs ökade krav på långsiktighet och prioritering. Kommunstyrelsens arbete med översikts- och boendeplanering, befolkningsprognoser och lokalförsörjningsplanering blir viktiga redskap för de utmaningar som befolkningsförändringar ger.

För att möjliggöra för Arbogas tillväxt och framtida behov av bostäder och verksamhetsanpassade lokaler för kommunens verksamheter är det viktigt att kommunen avsätter resurser för strategiska markförvärv. Kommunen behöver även tillgång till markområden i strategiska och intressanta lägen för att kunna möta etableringsförfrågningar och kommande behov av exploateringar. Nya områden skapar behov gällande planering av skötselytor samt drift och underhåll av gator, gång- och cykelvägar, parkeringar, torg, parker, och skogsområden. I samband med utbyggnad av nya områden bör lösningar för dricksvattenförsörjning och avlopp utredas.

Behov av nya och förändringar av lokaler utifrån kommunstyrelseförvaltningens verksamheter har inarbetats i den strategiska lokalförsörjningsplanen.

Besöksnäringen i Arboga blir allt viktigare och Arboga som besöksmål behöver vara attraktivt året runt. Förbättringar i stadsmiljön och en levande stadskärna är viktiga delar som bidrar till Arbogas unika miljö och lockar besökare.

I den nationella livsmedelsstrategin med sikte mot år 2030 finns bland annat uppdrag om svin reducerande åtgärder för att minska matsvinnet i hela livsmedelskedjan från producent till konsument. Ett annat uppdrag är att nå 60 % ekologiskt i inköp av livsmedel till år 2030. Med nuvarande prisläge kan det innebära ökade kostnader för råvaror. Ett ökat antal barn, unga samt äldre i kommunen ökar trycket på produktion och leverans av måltider till förskolor, skolor och till socialnämndens verksamheter.

Arboga deltar i fortsättningen av projektet "Fossilfria och effektiva kommunala transporter". Syftet är att rusta de offentliga organisationerna att möta 2030-målet om en fossil oberoende fordonsflotta samt påskynda och stötta näringslivets omställning.

Kommunens arbete för ett bättre företagsklimat är betydelsefullt för ett växande näringsliv i kommunen. Tydliga processer, ett gott bemötande och en snabb hantering är viktiga utmaningar för att Arboga kommun ska vara en attraktiv plats för befintliga företag såväl som nya etableringar. En fortsatt strategi för kommunen kommer att vara att skapa fler naturliga mötesplatser mellan kommun och företag. Förbättrad kommunikation och regelbundna företagsbesök bidrar till att behålla och utveckla ett positivt näringslivsklimat i Arboga.

Konkurrensen om arbetskraften är stor och det blir än viktigare att arbeta med arbetsgivarvarumärket för att attrahera och behålla medarbetare. Det råder brist på ett flertal yrkesgrupper bland annat inom hälso- och sjukvård vilket leder till att personalförsörjningen med kompetenta och engagerade medarbetare blir en utmaning.

Arbetet med att implementera kommunens värdegrund PUMI och det fortsatta arbetet med ledarskapsutveckling utifrån den nya chefs- och ledarskapsstrategin är delar som är viktiga i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

För att våra medarbetare ska välja att stanna kvar i Arboga kommun behöver vi erbjuda en god arbetsmiljö. Områden som kompetensutvecklingsstrategier, hälsofrämjande- och förebyggande insatser, samt snabba rehabiliteringsinsatser för att underlätta återgång i arbetet är viktiga för att främja den goda arbetsmiljön. Kompetensförsörjning är också en stor utmaning för företagen i Arboga. Det gäller att ett flertal projekt inom matchning, kartläggning och arbetsgivarvarumärke samverkar både på lokal och regional nivå. Rätt utbildning, tillvaratagande av nyanländas kompetens och en attraktiv och tilltalande stadskärna med handel, evenemang samt en aktiv och levande landsbygd bidrar till tillväxt för Arbogas företag.

Digitaliseringens framfart innebär stora utmaningar för kommunerna och det är få som har kompetens eller resurser för klara denna verksamhetsutveckling. Ökad kommunal samverkan är därför nödvändig. Viktiga funktioner som digitala verktyg har är att skapa rättssäkra beslut, bra service till medborgarna och att förmedla korrekta data, inte minst i samband med samhällskriser som till exempel bränder, översvämningar, elavbrott eller vattenbrist. Arboga behöver fortsätta att arbeta med digitalisering och utveckling av bland annat GIS, samhällsbyggnadsprocessen, sammanträdesprocessen, personalarkiv, arkiv och Arbogas hemsida. Med digitaliserade flöden och elektronisk lagring kan lokalutrymmen minskas och de manuella insatserna kan effektiviseras betydligt. Att arbeta för en ökad digitalisering innebär också en ökad attraktivitet för Arboga som arbetsgivare,

ett effektivare arbetssätt och smartare tjänster. En ökad digitalisering är också nödvändig för att tillmötesgå människors förväntningar och hänga med i samhällsutvecklingen.

För kommunen är det centralt att ha en dialog med Arbogaborna. Undersökningar visar att Sveriges invånare vill påverka de lokala frågorna mer än i det allmänna valet var fjärde år. Samtidigt ökar kravet på digital information och service. Det ställer krav på att kommunen har ett gott bemötande och kan tillhandahålla information som är tillgänglig för alla. Medborgardialog kan vara ett effektivt sätt att låta medborgarna vara med och påverka den lokala utvecklingen. Formerna för medborgardialoger behöver utvecklas, för att bli mer systematiska och för att nå framgång.

Det viktiga arbetet med den fördjupade samverkan mellan Köping, Arboga och Kungörs kommuner fortsätter och utmaningen i samverkan är att hitta nya vägar för att klara välfärdsåtagandena. Det kräver organisationer som vågar tänka nytt, mod och uthållighet innan det ger önskad effekt. En viktig pusselbit som gör samverkan unik är att näringslivet är med och driver arbetet framåt.

Kommunen har en central roll i arbetet med klimatanpassning i egenskap av huvudman för teknisk försörjning, samhällsplanering och det förebyggande arbetet mot naturolyckor inom sitt geografiska område. Arboga behöver fortsätta med stabiliseringsåtgärder längs med Arbogaån. VA är en samhällsviktig verksamhet där kraven på kommunerna att säkerställa och klimatanpassa bland annat dricksvattenförsörjningen blir allt högre.

Kommunen arbetar kontinuerligt med krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd. Nya lagar och överenskommelser medför ett ökat ansvar och fler uppgifter för kommunerna.

Budget och plan

Kommunstyrelsens ekonomiska ram för år 2020 har utökats med totalt 2 497 tkr jämfört med år 2019. 2 553 tkr avser pris- och löneuppräknings, 1 282 tkr avser kommunstyrelsens verksamhet och 1 271 tkr avser teknisk verksamhet.

Den politiska prioriteringen år 2020 uppgår till 1 559 tkr och avser 19 tkr PC på bordet, 965 tkr till ekonomisystem, Office 365, HR-system, W3D3 samt intranät, - 799 tkr för kollektivtrafiken då en busslinje upphört, 75 tkr till Överförmyndarnämnden samt 1 299 tkr till WMKF.

Effektivisering motsvarande cirka 3 procent av kommunstyrelsens ram (exklusive teknisk verksamhet) år 2019 minskar ramen med 1 063 tkr

Effektivisering motsvarande cirka 2 procent av ramen för teknisk verksamhet år 2019 minskar ramen med 552 tkr.

Investeringsbudgeten för kommunstyrelsens verksamhet år 2020 uppgår till 800 tkr och 1 000 tkr åren 2021 till 2024.

Investeringsramen för teknisk verksamhet uppgår för år 2020 till 90 450 tkr totalt, varav 46 450 tkr avser skattefinansierade investeringar, 21 800 tkr avser exploateringar, 2 100 tkr köksinventarier, 4 000 tkr avser fiber och 16 100 tkr avser investeringar i va-verksamhet.

I tabellerna nedan redovisas drift- och investeringsbudget för åren 2019 och 2020 samt ekonomisk plan för drift åren 2021 och 2022. För investeringar avser planen åren 2021-2024.

KOMMUNSTYRELSEN	Ram 2019	Pris- och löneuppräknings	Politisk prio	Effektivisering 3 %	Ram 2020
Belopp i tkr					
Driftbudget	117 275	2 553	1 559	-1 615	119 772
-Varav Kommunstyrelse	45 776	1 282	179	-1 063	46 174
-Varav Överförmynderi	1 495	0	75	0	1 570
-Varav Avgifter till VMKF	15 283	0	1 299	0	16 582
-Varav Avgifter till VMMF	4 902	0	0	0	4 902
-Varav Teknisk verksamhet	49 819	1 271	6	-552	50 544

KOMMUNSTYRELSEN	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belopp i tkr						
Driftbudget	117 275	119 772	119 772	119 772		
Kommunstyrelse	45 776	46 174	46 174	46 174		
Överförmyndarnämnd	1 495	1 570	1 570	1 570		
Avgifter till VMKF	15 283	16 582	16 582	16 582		
Avgifter till VMMF	4 902	4 902	4 902	4 902		
Teknisk verksamhet	49 819	50 544	50 544	50 544		
Investeringsbudget exkl. teknisk verksamhet	2 642	800	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringsbudget Teknisk verksamhet	114 405	90 450	72 350	54 300	59 500	64 000
- Varav skattefinansierade	24 989	46 450	34 100	33 750	27 500	22 600
-Varav Herrgårdsbron, lånefinansiering	23 816	0	0	0	0	0
- Varav VA, lånefinansierat	14 700	16 100	12 250	10 550	10 000	32 400
- Varav exploatering, lånefinansierat	46 900	21 800	22 000	6 000	18 000	5 000
- Varav köksinventarier skattefinansierat		2 100				
- Varav fiber skattefinansierat	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden fullgör, genom att själv anordna eller genom att köpa skolplatser, kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsärskola, gymnasium och gymnasiesärskola, riksgymnasium för brottnings, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, yrkeshögskola, högskoleutbildning och uppdragsutbildning. Nämnden ansvarar vidare för del av ungdomscoacherna samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever. Nämnden utövar kommunens tillsyn över enskild förskoleverksamhet i Arboga kommun.

Utmaningar åren 2020 – 2022

Förbättra målbefyllelse inom nämndens verksamhet

Verksamheternas resultat är goda men nämnden behöver verka för att bibehålla dessa samt sträva efter att resultaten ska bli ännu bättre.

Säkerställa en likvärdig skola

För att säkerställa en likvärdig skola behöver ett utvecklingsarbete ske inom och mellan skolorna men även en översyn av skolorganisationens struktur. Nämndens skolor behöver organiseras på så sätt att det blir en effektiv och hållbar organisation utifrån såväl likvärdighet och med bättre förutsättningar för en ekonomi i balans.

Hållbar skolorganisation och ekonomi i balans

Ett sämre ekonomiskt läge och ökat antal barn/elever ställer högre krav på verksamheterna. För barn- och utbildningsnämndens del har effektiviseringar under flera år skett genom att generellt spara över hela verksamheten. Denna princip kommer inte vara möjlig längre då alla verksamhetens resurser då urholkas. För att klara av de ekonomiska utmaningar som finns behöver del eller delar av verksamheter tas bort. Förvaltningen har höga kostnader för lokaler då

antalet barn och elever i verksamheterna ökat. Många lokaler är tillfälliga och dyra modullösningar

Skapa goda lärmiljöer i skolor förskolor

För att alla barn, elever och studerande ska nå sin fulla potential är det viktigt att skapa bra lärmiljöer i våra förskolor och skolor. Nämnden ser att det på kort sikt finns behov av att bygga en ny skola, att ersätta Gäddgårdsskolan på grund av både utökat antal elever och på grund av stora underhållsbehov på skolan. Nya bostäder byggs och på vissa skolor är läget redan nu akut för att klara det ökade elevantalet. På längre sikt kommer det även behöva byggas till på vissa skolor för att skapa en hållbar skolorganisation.

Personal- och kompetensförsörjning

Lärarkåren står inför pensionsavgångar samtidigt som färre utbildar sig till lärare. För att fortsätta vara en attraktiv skolkommun är det viktigt att kommunen lyckas rekrytera och behålla pedagoger med rätt behörighet och legitimation. En rekryteringsstrategi är framtagen i kommunen och på förvaltningen vilken kommer att användas som underlag i det fortsatta arbetet.

Budget och plan

Barn- och utbildningsnämndens ram för år 2020 har utökats med 5 401 tkr jämfört med år 2019.

Av totalt 5 401 tkr är pris- och löneuppräknigen 9 042 tkr.

Från och med budget 2020 kompenseras Barn – och utbildningsnämnden för volymförändringar. 91 tkr dras av ramen för 2020, men förväntas öka planeringsåren 2021 och 2022. Avdraget är netto för Barn och utbildningsverksamhet förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, Gymnasieskolan.

Riktad effektivisering att anpassa verksamheterna till Arboga kommuns nivå för standardkostnad inom 5 år. Detta innebär en effektivisering på 3 629 tkr för år 2020.

Politiskt tidigare fattade beslut för PC på bordet ökar ramen med 79 tkr.

Barn- och utbildningsnämndens investeringsram för år 2020 uppgår till 3 800 tkr.

I tabellerna nedan redovisas drift- och investerings-budget för åren 2019 och 2020 samt ekonomisk plan för drift åren 2021 och 2022. För investeringar avser planen åren 2021-2024.

TKR	Budget 2020
Volymbaserad kompensation	-91
TKR	Budget 2020
Förskola 0-5	832
Fritidshem 6-12	464
Förskoleklass	-57
Grundskola 1-5	2 425
Grundskola 6-9	296
Gymnasieskolan	-4 050

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	Ram 2019	Pris- och löneuppräknig	Volym	Politisk prio	Effektivisering	Ram 2020
Belopp i tkr						
Driftbudget	336 699	9042	-91	79	-3 629	342 100

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belopp i tkr						
Driftbudget	336 699	342 100	342 100	342 100		
Investeringsbudget	1 000	3 800	1 100	1 000	1 000	1 000

Fritids- och kulturnämnd

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten. Nämnden ansvarar för biblioteket, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med kulturskola och fritidsgårdar samt verksamheter inom förening och idrott. I bibliotekets verksamhet ligger även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning.

Utmaningar 2020-2022

Arbogas befolkningsökning ställer krav på ett bra fungerande fritids- och kulturliv.

Utmaningen är att möta framtida krav inom stramare ekonomiska ramar kommande år. Även verksamhetsområden som inte tillhör kärnverksamheten behöver få utvecklas för att kunna bidra till nyinflyttning och en attraktiv kommun.

Inom de närmsta åren finns det behov av att rusta äldre och slitna anläggningar för att bibehålla den höga nöjdhet som finns i Arboga med fritids- och kulturutbudet.

En stor utmaning är kompetensförsörjningen där bland annat pedagoger i kulturskoleverksamhet är svårrekryterade.

Fritidsbanken är sedan 2018 en permanent verksamhet. Fritidsbanken är inrymd i en lokal med rivningskontrakt och en mer permanent lösning behövs. Verksamheten har fram till 2019 finansierats med medel från flyktingfonden. Finansiering inom ordinarie ram behöver hittas till kommande år.

Ytterligare en utmaning är att verksamheterna behöver nå nya grupper, till exempel nyanlända och de ungdomar som inte kommer till verksamheterna i dagsläget.

De delar som gäller upprustning av lokaler är fastighetsägarens ansvar. Det ger hyreskonsekvenser för nämnden. Det finns ett stort behov att upprusta den tekniska utrustningen på biblioteket. Den digitalisering som pågår när det gäller medier, till exempel böcker och tidningar, ställer krav på bibliotekets utveckling samtidigt som det parallellt behövs analoga medier. Det innebär högre kostnader en period. Meröppet skulle öka tillgängligheten och servicen för medborgarna.

Bubbelpoolen vid relaxen är i dåligt skick och kommer att behöva byggas om. I samband med det behöver även duschar och hela lokalen renoveras och inredning köpas in. Möjlighet att täcka över pooler skulle kunna minska uppvärmningskostnaderna och det finns behov av skugga vid plaskpoolen. Hallar och olika anläggningar behöver rustas, till exempel är nyckelsystemet i Ishallen gammalt och otryggt.

Arbetet med att anlägga en spontanidrottsplats i Bergmansparken i Arboga har påbörjats under år 2018 och kommer att färdigställas under år 2019. Det kommer att kunna samordnas med bygge av skateanläggning.

Mekens fotbollsplaner är hårda, gropiga och svåra att underhålla. Förvaltningen undersöker möjligheten att flytta Mekens verksamhet till Ekbackens IP.

Ny belysning av motionsspåret på norr har gett området runt spåret ett lyft och många nya motionärer. I nästa steg finns ett starkt önskemål om belysning av spåret på söder som skulle ge ännu bättre förutsättningar för motion och folkhälsa.

Budget och plan

Fritids- och kulturnämndens ekonomiska ram år 2020 minskar totalt med 517 tkr jämfört med år 2019.

Pris- och löneuppräknings är 713 tkr för år 2020.

Politiskt tidigare fattat beslut PC på bordet ökar budgeten med 25 tkr.

Effektivisering med 3 procent av år 2019 års budget minskar ramen med 1 255 tkr.

År 2020 uppgår investeringsramen till 750 tkr.

I tabellerna nedan redovisas drift- och investeringsbudget för åren 2019 och 2020 samt ekonomisk plan för drift åren 2021 och 2022.

För investeringar avser planen åren 2021-2024.

FRITIDS- OCH KULTURNÄMND	Ram 2019	Pris- och löneuppräknings	Politisk prio	Effektivisering 3 %	Ram 2020
Belopp i tkr					
Driftbudget	41 848	713	25	-1 255	41 331

FRITIDS- OCH KULTURNÄMND	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belopp i tkr						
Driftbudget	41 848	41 331	41 331	41 331		
Investeringsbudget	3 215	750	1 500	2 300	1 550	950

Socialnämnd

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lag om stöd och service för vissa funktionshindrade, alkohollagen, skuldsaneringslagen, lag om färdtjänst samt lag om riksfärdtjänst.

Utmaningar 2020-2022

En utmaning för kommunen är den demografiska befolkningsutvecklingen vad gäller äldre. De som är 80 år och äldre är en kraftigt ökande grupp och detta innebär att behovet av insatser från vård- och omsorg ökar. Detta har varit tydligt de senaste åren utifrån kö till vård- och omsorgsboende.

Kostnadsökningar är således att räkna med, både för vård- och omsorg och för verksamhet för funktionshindrade. Där behovet ökar vad gäller personlig assistans, daglig verksamhet och boendeplatser.

För att möjliggöra trygg och säker välfärdsteknik är det av vikt att bredbandsutbyggnaden blir bättre. Flera av de tekniska alternativen inom exempelvis hemtjänsten är beroende av stabilt bredband. Tillsynskameror kan exempelvis erbjudas istället för nattliga tillsynsbesök.

En utmaning hela offentliga sektorn står inför är stora rekryteringsbehov. Vad som attraherar en ungdom att vilja arbeta inom vård- och omsorg är en viktig samhällsfråga. En annan utmaning är hur kommunen ska kunna behålla etablerad personal.

Heltidsresan och teoretiskt mindre krävande arbeten är viktiga delar i framtidens kompetensförsörjning.

Regeringen tillsatte utredningen av LSS våren 2016 och den blev klar 10 januari 2019. Utredningen har haft två huvudsyften:

1. Statens kostnader för personlig assistans får inte bli högre än idag.
2. Insatserna inom LSS ska bli bättre anpassade för dem som behöver insatserna.

Om förslagen genomförs beräknar utredningen att statens kostnader kommer att minska med 600 mkr varje år. Uträkningen visar samtidigt att kommunernas kostnader ökar med mellan 300 mkr och 400 mkr om året. Utredningen föreslår att den nya lagen träder i kraft den 1 januari 2022.

Nyanländas etableringstid i det svenska samhället behöver bli så kort som möjligt. Samverkan mellan alla berörda parter behöver bli bättre och viktigt i detta arbete blir att få en gemensam målbild som fokuserar på respektive individs möjligheter.

Arbete är nyckeln till nyanländas etablering i Sverige. Arbete ger möjligheter att utvecklas i det svenska språket, få kunskap om det svenska samhället och vinna nya bekantskaper. Två mycket stora och avgörande frågor för framtida arbetsmarknadsverksamhet är vilka kommande politiska beslut som kommer att tas och Arbetsförmedlingens framtida roll.

Bristen på tillgång av bostäder ses tydligt i Arboga kommun och även hyreskostnaden ställer till problem.

Migrationsverket betalar från och med halvårsskiftet 2017 en lägre ersättning för ensamkommande flyktingbarn. Det innebär att nämnden inte kommer att få full kostnadstäckning för de placeringar som gjorts i till exempel konsulentstödda familjehem och på HVB.

Beroendevården har ökat och har medfört många placeringar. Utifrån den nya lagen kring kommunens ansvar vad gäller spelberoende ses en ökad risk för högre kostnader för den typen av behandling.

Försörjningsstödet har ökat sedan år 2016. Främsta skälet till ökningen beror dels på att personer har gått ur etableringen men också på en ökad inflyttning från andra kommuner av barnfamiljer med många barn.

Förvaltningen har sett en ökad och kostnadsdrivande utveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården sedan 2018. De placerade barnen har ofta svåra socialmedicinska problem som svåra att för ett familjehem att hantera.

Våldsärenden har ökat.

Budget och plan

Socialnämndens ekonomiska ram har utökats med 8 682 tkr jämfört med 2019 års budget.

Av totalt 8 682 tkr är pris- och löneuppräkningsramen 8 374 tkr.

Från och med budget 2020 kompenseras Socialnämnden för volymförändringar. 262 tkr kompenseras i 2020 års budgetram för ökade volymer, även för åren 2021 och 2022 förväntas verksamheten öka volymmässigt.

TKR		Budget 2020
Volymbaserad kompensation		262
TKR		Budget 2020
Äldreomsorg		255
LSS		8

Riktad effektivisering att anpassa verksamheterna

till Arboga kommuns nivå på standardkostnad inom 5 år. Detta innebär en effektivisering på 3 996 tkr.

Politisk prioritering, 3 996 tkr, att inte ställa något riktat effektiviseringskrav på Socialnämnden för år 2020. Uppdraget för Socialnämnden är att få en budget i balans.

Politiskt tidigare fattade beslut för PC på bordet ökar ramen med 46 tkr.

Investeringsramen för år 2020 uppgår till 1 450 tkr. För år 2021 finns inventarier för nytt vård- och omsorgsboende upptagna.

I tabellerna nedan redovisas drift- och investeringsbudget för åren 2019 och 2020 samt ekonomisk plan för drift åren 2021 och 2022.

För investeringar avser planen åren 2021-2024.

SOCIALNÄMNDEN	Ram 2019	Pris- och löneuppräkningsram	Volym	Politisk prio	Effektivisering	Ram 2020
Belopp i tkr						
Driftbudget	304 701	8 374	262	4 042	-3 996	313 383

SOCIALNÄMNDEN	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belopp i tkr						
Driftbudget	304 701	313 383	313 383	313 383		
Investeringsbudget	1 154	1 450	5 300	1 400	400	250

KOMMUNÄGDA FÖRETAG OCH ORGANISATIONER

Arboga kommuns samtliga åtaganden omfattar förutom kommunens egna verksamheter även hel- och delägda bolag och kommunalförbund.

Kommunens åtaganden i företag och organisationer

Tillsammans med landstinget Västmanland och länets kommuner bildades år 2000 den gemensamma nämnden för hjälpmedelsverksamheten. Nämndens syfte är bland annat att ansvara för hjälpmedelsverksamheten och för gemensamma frågor inom hälso- och sjukvården.

Under år 2010 bildade Arboga kommun tillsammans med Köpings och Kungsörs kommuner, försäkringskassan, arbetsförmedlingen samt dåvarande landstinget Västmanland ett finansiellt samordningsförbund i Västra Mälardalen. Syftet är att samverka inom rehabiliteringsområdet.

I slutet av år 2010 bildades en helägd fastighetskoncern med ett moderbolag, Rådhuset i Arboga AB. Bolaget äger två dotterbolag, Arbogabostäder AB samt Kommunfastigheter i Arboga AB.

Den första januari år 2011 bildades ett kommunalförbund för bygg-, miljö- och hälsoskyddsverksamhet tillsammans med Kungsörs kommun. Förbundet fick namnet Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF).

Sedan tidigare samarbetar Arboga kommun med Köpings och Kungsörs kommuner genom Västra Mälardalens Kommunalförbund med verksamhet inom räddningstjänst, lönehantering, IT, inköpsfrågor med mera. Under år 2012 blev Surahammars kommun medlem i förbundet.

Tillsammans med Byggnadsfirman Lund AB äger kommunen Sturestadens Fastighets AB. Sturestadens Fastighets AB äger dotterbolagen Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB, Norra Skogen i Arboga Fastighets AB samt Seniorbostäder i Arboga AB.

Arboga kommun har också ägarintressen i Mälarenergi Elnät AB med 10,2 procent och i VafabMiljö Kommunalförbund med 4,53 procent. Kommunen är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening.

I början av år 2014 blev Arboga kommun delägare i företaget Fibra AB. Övriga delägare är Eskilstuna Energi och Miljö AB, Mälarenergi AB, Hallstahammars kommun samt Strängnäs Energi AB. Syftet med bolaget är att det ska stå för drift, underhåll och utveckling av respektive aktieägares stadsnät.

Vid halvårsskiftet år 2016 såldes aktierna i Arboga Energi AB till Köpings kommun. Västra Mälardalens Energi och Miljö bildades.

Under år 2017 förvärvades aktier i Inera AB. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar, bland annat inom vårdområdet.

Från och med år 2013 utökades, genom en ändring i kommunallagen (KomL), kommunstyrelsens ansvar för de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen ska i årliga beslut för varje bolag pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolagen deltar i budget- och bokslutsträffar och lämnar prognoser över sin ekonomiska utveckling. Dialogträffar sker mellan kommunen och bolagen.

Bolagspolicy

Under år 2016 beslutade kommunfullmäktige om en bolagspolicy för Arboga kommunkoncern. Utdrag ur bolagspolicyn redovisas nedan.

”Bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrning av bolagen ska tillämpas i Arboga kommun samt hur ägaren i övrigt vill ha kontroll över de kommunala bolagen. Bolagspolicyn tydliggör kommunens ägarroll och hur ägarstyrningen av de helägda bolagen ska genomföras. Dessutom anges gemensamma principer inom områdena styrelse och VD, ekonomi, information och revision.

Bolagspolicyn ska i största möjliga utsträckning även omfatta de delägda bolagen. Kommunen och övriga delägare avgör tillsammans vilka regler i bolagspolicyn som är tillämpliga med hänsyn till storleken på kommunens ägande, verksamhetens art och övriga omständigheter.

De principer för ägarstyrning som anges i bolagspolicyn ska även så långt som det är möjligt tillämpas för den verksamhet som kommunen bedriver i andra former av juridiska personer som till exempel kommunalförbund.

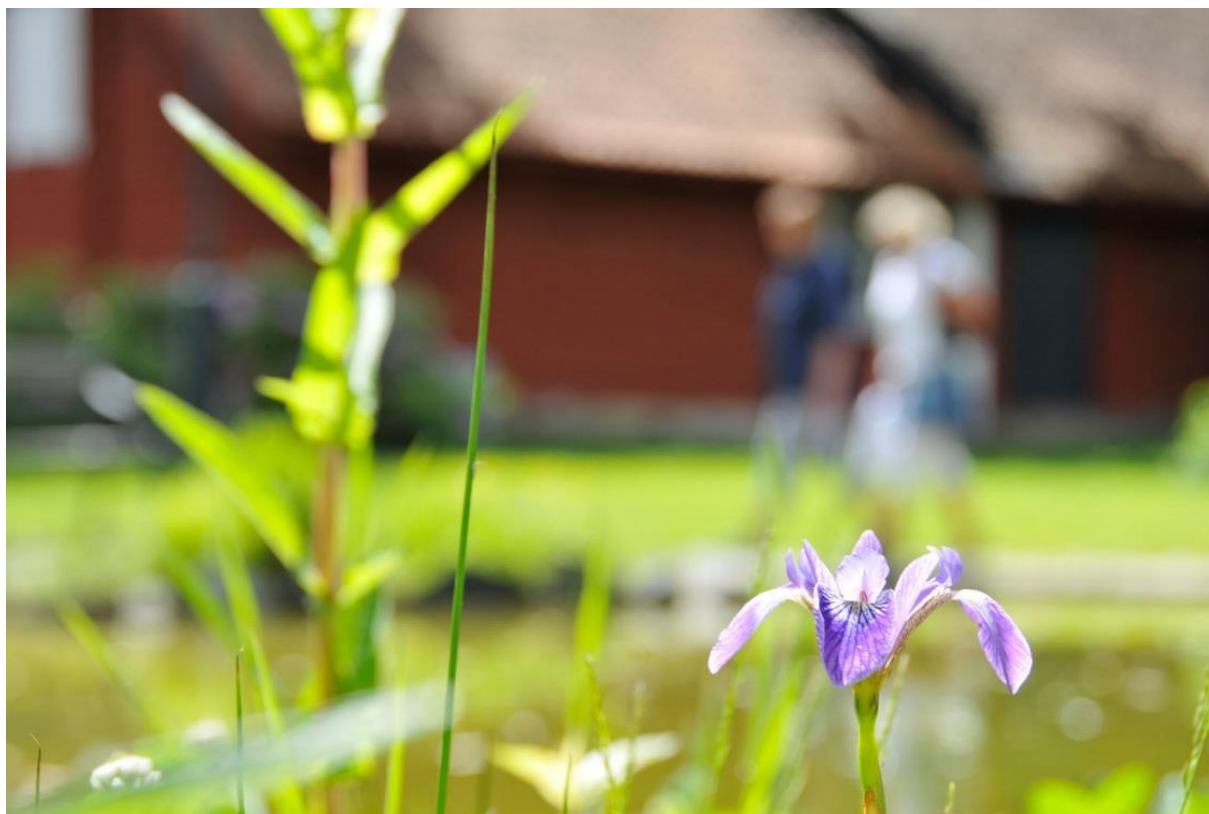
Kommunfullmäktige utövar sin ägarstyrning över

kommunens bolag med ett antal olika styrinstrument. De viktigaste styrinstrumenten är bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv och gemensamma principer för bolagen. Därutöver sker kommunfullmäktiges ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer för bolagen samt att utse stämooombud.”

Årligen träffar representanter från kommunstyrelsen, tillsammans med kommundirektör och ekonomichef, bolagen minst tre gånger per år för att förvissa sig om att verksamheten bedrivs i den riktning som lagstiftningen kräver

Kommunägda bolag och organisationer i siffror år 2018 (tkr)

	Rörelsens/ verksamhetens intäkter	Resultat efter fin. poster	Årets resultat	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet (%)	Årets investeringar
Rådhuset i Arboga AB (koncern)	116 777	9 142	7 668	687 234	30 254	4,4	93 003
Sturestadens Fastighets AB (koncern)	85 198	17 194	14 337	766 974	123 533	14,5	12 076
Västra Mälardalens Kommunalförbund	67 104	-1 931	-1 931	119 551	12 501	10,5	28 116
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	14 158	695	695	7 099	3 695	52,0	0

Sturestadens Fastighets AB (koncern)

Sturestadens Fastighets AB bildades år 1992 och ägs till 50 procent av Arboga kommun och till 50 procent av Byggnadsfirman Lund AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheter inom Arboga kommun för kommunikationsändamål och företagsetableringar samt idkar därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska aktivt medverka till utvecklingen av Arboga kommun som attraktiv och efterfrågad etableringsort genom att vara ett strategiskt verktyg inom fastighetsområdet.

Sturestadens Fastighets AB har tre helägda dotterbolag, Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB, Norra Skogen i Arboga Fastighets AB samt Seniorbostäder i Arboga AB.

Moderbolaget äger sammanlagt 25 fastigheter varav 14 finns i de tidigare projekten Spirean I och II. Dessa är bostäder som upplåts med hyresrätt. Av de 25 fastigheterna ägs 10 med tomträtt.

I konsortialavtalet, som upprättades under januari 2016 mellan ägarna, framgår att 30 procent av årets resultat i koncernen ska utdelas till aktieägarna om inte ägarna kommer överens om annat vid årsstämman.

Sturestadens Fastighets AB (koncern) prognosticerar ett resultat före skatt uppgående till 17,8 mnkr för år 2019, vilket är i nivå med budget. År 2018 uppgick koncernens resultat till 14,3 mnkr efter bokslutsdispositioner och skatt.

Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB

Bolaget startades under år 2007. Bolaget ska äga och förvalta lagerfastigheter inom Arboga kommun, bedriva uthyrning av entreprenadmaskiner och lagerutrustning samt inventarier såsom kontorsutrustning och datorer samt idka därmed förenlig verksamhet. Bolaget äger lagerfastigheten Harren 3 som är uthyrd till Fortifikationsverket.

Bolaget redovisade ett resultat på 8,0 mnkr år 2018.

Norra skogen i Arboga Fastighets AB

Bolaget Norra skogen i Arboga Fastighets AB startade år 2011. Bolaget ska äga och förvalta fastigheter och därmed förenlig verksamhet. Bolaget har tillgång till fastigheten Norra Skogen 1:149 med tomträtt.

Bolaget redovisade ett resultat på 0,1 mnkr år 2018.

Seniorbostäder i Arboga AB (SEBO)

Sturestadens Fastighets AB förvärvade 2013-12-31 Seniorbostäder i Arboga AB från Arboga kommun och Byggnadsfirman Lund AB. Bolaget äger fastigheten Giktringen 7 i Arboga kommun. Marken upplåts med tomträtt av Arboga kommun. Fastigheten, som kallas Örtagården, har 24 lägenheter. Bolaget äger också fastigheten Porsen 1, som kallas Ljungdahlsbacken, med 28 lägenheter. Samtliga lägenheter är hyresrätter.

Bolaget redovisade ett resultat på 2,0 mnkr år 2018.

Rådhuset i Arboga AB (koncern)

Rådhuset i Arboga AB bildades under hösten 2010. I samband med det bildades även två dotterbolag, Arbogabostäder AB och Kommunfastigheter i Arboga AB. Rådhuset i Arboga AB ägs till 100 procent av Arboga kommun. Rådhuset i Arboga AB äger samtliga aktier i dotterbolagen.

Rådhuskoncernens fastighetsbestånd förvärvades från Arboga kommun under år 2010 och består av bostäder, kommersiella lokaler samt kommunala verksamhetsfastigheter. Den totala ytan på fastighetsbeståndet uppgår till cirka 140 000 kvadratmeter. Förvärvet av Tornet 1 år 2015 innebar en utökning med 23 000 kvadratmeter.

Rådhuset i Arboga AB inklusive dotterföretagen har totalt 12 anställda med en sammanlagd årlig omsättning på cirka 117 mnkr (år 2018).

Koncernens resultat uppgick för år 2018 till 7,7 mnkr. Prognosen för år 2019 uppgår till 4,6 mnkr.

Ekonomiska mål

Ägardirektiven innebär att koncernen ska samråda med kommunstyrelsen innan beslut tas om större investeringar samt om upptagande av lån för att minska risken i Arboga kommuns finansiella verksamhet. Koncernbidrag mellan dotterbolagen bör i möjligaste mån undvikas.

Arbogabostäder AB

Bolaget är ett allmännyttigt bostadsföretag som ska förvärva, äga, bebygga och förvalta fastigheter och byggnader, i huvudsak bostäder, i Arboga kommun.

I samband med bildandet förvärvade bolaget, från Arboga kommun, ett fastighetsbestånd bestående av bostäder och en mindre del kommersiella fastigheter.

Under år 2019 överlät Garvaregården 1 till Kommunfastigheter i Arboga AB. Efter överlåtelsen består bolagets fastighetsbestånd av 240 lägenheter, 34 lokaler, 63 garage och 72 bilplatser. Vid årsskiftet 2018/2019 fanns endast en outhyrd lägenhet och en lägenhet under upprustning.

Finansiella mål

Arbogabostäder AB ska lämna kommunen marknads- mässig avkastning på insatt kapital i nivå med jämförbara bostadsbolag i närregionen.

Ekonomi

Bolaget redovisade ett resultat på 3,3 mnkr år 2018. Under år 2019 kommer det genomföras större reparationer på ett flertal fastigheter vilket gör att bolaget inte beräknar göra någon större vinst.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Bolagets verksamhet är att inom Arboga kommun förvärva, äga, hyra, bebygga och förvalta fastigheter och byggnader som huvudsakligen används för kommunalverksamhet.

I samband med bildandet förvärvade bolaget ett fastighetsbestånd bestående av merparten av Arboga kommuns verksamhetsfastigheter. Arboga kommuns förvaltningar är bolagets hyresgäster.

Under år 2019 förvärvas Garvaregården 1 av Arbogabostäder AB. Fastigheten innehåller tre verksamhetslokaler samt sex lägenheter.

De två stora nybyggnationerna, förskolan samt vård- och omsorgsboendet, fortlöper och beräknas stå färdiga under år 2020.

Utöver de stora nybyggnationerna arbetar bolaget frekvent med underhållsplanen vilket medför både större och mindre underhållsätgärder.

Under år 2019 har två nya projekt startats. Ett LSS-boende som beläggs på samma tomt som den nya förskolan samt en ombyggnation av Garvaregården 1 för att ge koncernen nya kontor.

Finansiella mål

Bolaget ska på kort och lång sikt sträva efter en balanserad ekonomisk utveckling med utgångspunkt i koncernens uppdrag, investeringsbehov och ekonomiska risker. Den ekonomiska utvecklingen ska även ge en god ekonomisk bas för den framtida utvecklingen av verksamheten.

Ekonomi

Bolaget redovisade ett resultat på 3,6 mnkr för år 2018. Prognosen för år 2019 är 4,6 mnkr.

Västra Mälardalens Kommunalförbund

Västra Mälardalens Kommunalförbund är ett gemensamt kommunalförbund för Köpings, Arboga, Kungsörs och Surahammars kommuner.

Förbundet startade sin verksamhet år 2004 med räddningstjänsten i Köping, Arboga och Kungsör. Sedan år 2006 ingår även lönekontor, telefoni, inköpsverksamhet samt krisberedskap. Under år 2008 övertogs renhållningsansvaret samt ansvaret för sotningsfrågorna av kommunalförbundet.

Från år 2011 handläggs bostadsanpassning samt parkeringstillstånd för personer med rörelsehinder av förbundet och under år 2015 övertog förbundet skanningen av kommunernas leverantörsfakturer.

Arboga kommuns bidrag till förbundet är cirka 27 procent. Prestationsrelaterade tjänster, som telefoni och IT, ersätts utifrån nyttjande.

Resultatet för år 2018 uppgick till minus 1,9 mnkr.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund

Den 1 januari 2011 bildades Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) av Arboga och Kungsörs kommuner. Förbundets uppgift är att fullgöra kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt byggnadsväsendet. Förbundet ansvarar också för kommunernas klimat- och energirådgivning samt folkölstillsyn.

Arboga kommuns andel av kommunernas bidrag är 60 procent. Förbundet är placerat i Arboga med lokalkontor i Kungsör.

Intäkterna från enskilda avlopp förväntas minska rejält på grund av att volymen minskar.

Trots en viss nedgång i byggandet görs bedömningen att de närmaste åren kommer volym och intäkter ligga kvar som nivån år 2018. Nedgång i konjunkturen väntas år 2022.

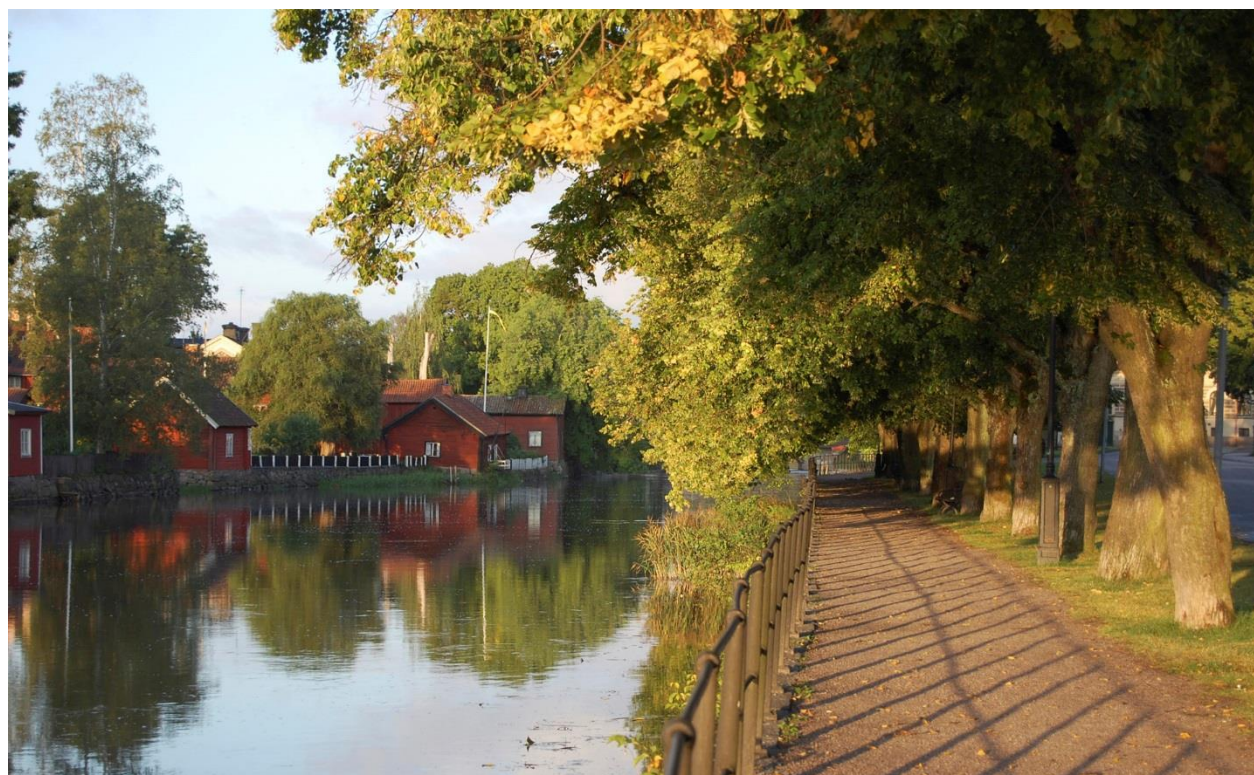
Resultatet för år 2018 uppgick till 0,7 mnkr.

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING					
Belopp i tkr	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
<i>Antal invånare</i>	14 138	14 050	14 171	14 221	14 271
	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	-213 831	-164 290	-165 300	-166 300	-167 300
Verksamhetens kostnader	1 035 103	983 367	1 018 420	1 037 000	1 061 250
Jämförelsestörande post	-25 690	-15 384	-16 500	-16 200	-16 100
Avskrivningar	22 756	21 843	23 200	23 000	23 900
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	818 338	825 536	859 820	877 500	901 750
Skatteintäkter	-620 796	-643 394	-661 550	-682 100	-707 300
Generella statsbidrag och utjämning	-185 417	-189 082	-201 800	-199 200	-198 100
Finansiella intäkter	-18 574	-18 595	-21 100	-22 800	-23 300
Finansiella kostnader	5 072	6 148	6 700	8 400	8 900
Jämförelsestörande post	-5 264	10 967	8 050	9 400	9 000
ÅRETS RESULTAT	-6 641	-8 420	-9 880	-8 800	-9 050

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys					
	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2018	2019	2020	2021	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	6 641	-1 800	9 880	8 800	9 050
Justering för ej likviditetspåverkande poster	14 466	15 070	23 552	23 577	24 170
MEDEL FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	21 107	13 270	33 432	32 377	33 220
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-20 748	0	0	0	0
Ökning/minskning förråd och varulager	200	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	39 094	0	0	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	39 653	13 270	33 432	32 377	33 220
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringsbidrag	1 063	0	0	0	0
Investeringar materiella anläggningstillgångar	-45 587	-100 000	-107 250	-91 250	-85 600
Försäljning materiella anläggningstillgångar	61	25	0	0	0
Investeringar finansiella anläggningstillgångar, infrastrukturell investering	0	0	0	0	0
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	253	0	0	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-44 210	-99 975	-107 250	-91 250	-85 600
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	0	32 150	47 900	44 250	22 150
Amortering av skuld	-12 332	-14 500	-14 680	-14 680	-14 680
Förändring långfristig skuld	9 333	1 972			
Amortering av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Förändring långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-2 999	19 622	33 220	29 570	7 470
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	0	0	0	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-7 556	-67 083	-40 598	-29 303	-44 910
Likvida medel vid årets början	138 386	130 831	63 748	23 150	-6 154
Likvida medel vid periodens slut	130 830	63 748	23 150	-6 154	-51 064
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL	-7 556	-67 083	-40 598	-29 303	-44 910

Balansräkning

Balansräkning					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	528 239	607 005	691 705	760 605	822 940
Finansiella anläggningstillgångar	675 824	675 800	675 800	675 800	675 800
Summa anläggningstillgångar	1 204 063	1 282 805	1 367 505	1 436 405	1 498 740
Bidrag till statlig infrastruktur	13 875	13 250	12 600	11 950	11 300
Omsättningstillgångar					
Förråd	2 246	2 250	2 250	2 250	2 250
Fordringar	75 340	75 350	75 350	75 350	75 350
Kassa och bank	130 831	63 748	23 150	-6 154	-51 064
Summa omsättningstillgångar	208 416	141 348	100 750	71 447	26 537
SUMMA TILLGÅNGAR	1 426 355	1 437 403	1 480 855	1 519 801	1 536 576
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	335 156	333 356	343 236	352 036	361 086
- varav årets resultat	6 641	-1 800	9 880	8 800	9 050
Avsättningar					
Avsättning pensioner	378 031	371 258	371 609	372 185	372 450
Avsättning deponi	7 110	7 110	7 110	7 110	7 100
Summa avsättningar	385 141	378 368	378 719	379 295	379 550
Skulder					
Långfristiga skulder	430 059	449 680	482 900	512 470	519 940
Kortfristiga skulder	275 999	276 000	276 000	276 000	276 000
Summa skulder	706 058	725 679	758 900	788 470	795 940
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 426 355	1 437 403	1 480 855	1 519 801	1 536 576
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ansvarsförbindelser	118 886	483 466	483 466	483 466	483 466
Pensionsförpliktelser	0	0		0	0
Övriga ansvarsförbindelser	118 886	483 466	483 466	483 466	483 466
Soliditet exkl. pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997	44,51%	43,22%	42,04%	41,10%	40,27%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	23,50%	23,19%	23,2%	23,16%	23,50%

ORDLISTA OCH FÖRKLARINGAR

Aktualiseringsgrad

Visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningstillgång

Fast och lös egendom som är avsedd att innehas stadigvarande.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar på grund av ålder och utnyttjande.

Balanskrav

Lagkrav att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (anläggnings- och omsättningstillgångar) och skulderna visar hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av ingående eget kapital, årets resultat samt effekter av eventuella ändrade redovisningsprinciper.

ESV

Ekonomistyrningsverket.

Finansiella intäkter och kostnader Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten som exempelvis räntor och borgensavgifter.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas till exempel för investeringar inom en viss verksamhet.

Jämförelsestörande post

Intäkter och kostnader som är resultat av händelser som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelser.

Kapitalkostnader

Benämning för avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys

Visar hur investeringar och amorteringar har finansierats under året. Utmynnar i förändring av likvidamedel.

Kortfristiga fordringar/skulder

Fordringar/skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likviditet

Visar betalningsberedskapen på kort sikt.

Långfristiga fordringar/skulder

Fordringar/skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Målvärde

Anger den lägstanivå som resultatet på mätningen ska nå upp till för kommunfullmäktiges övergripande mått. Intäkter och kostnader klassificeras som extraordnär om följande tre kriterier samtidigt är uppfyllda: Händelsen saknar ett tydligt samband med ordinarie verksamhet, händelsen är av engångskaraktär och posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter reducerat med investeringsbidrag.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är avsedd att stadigvarande innehas.

Resultaträkning

Översiktlig sammanställning av externa intäkter och kostnader som utmynnar i årets resultat (förändring av eget kapital).

Räntenetto

Skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Sammanställd redovisning

Ger en ekonomisk helhetsbild av kommunen och de olika juridiska personer (bolag/kommunalförbund) i vilka kommunen har ett betydande inflytande (röstetal 20 procent).

Skattekraft

Kommunalt skatteunderlag utgörs av beskattningsbar förvärvsinkomst för fysiska personer. Skattekraften beräknas som skatteunderlag i kronor per invånare vid taxeringsårets ingång.

Skattesats

Den andel av varje hundralapp som kommuninvånarna betalar i kommunalskatt.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansiering av tillgångarna. Visar betalningsberedskapen på lång sikt.

*Bara en halotimme från Örebro, Västerås och Eskilstuna ligger Arboga.
En inspirerande plats som präglas av vacker miljö, kreativitet och engagemang.
I Arboga finns ett stort utbud av fritids- och kulturaktiviteter, en inspirerande
boendemiljö och både tid och utrymme att förverkliga idéer.
Så ge plats för inspiration. Välkommen till Arboga.*

*Läs mer om Arbogas vision och varumärke – Arboga plats för inspiration på
www.arboga.se*

ARBOGA
PLATS FÖR INSPIRATION